

IAS 39 till IFRS 9

- En undersökning om dess effekt gällande det egna kapitalet samt hur det olika branscherna påverkats i övergången gällande förväntade kreditförluster.

Nikan Taghavi & Jacob Mir

Handledare: Bengt Lindström & Jurek Millak

Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskaper

Kandidatuppsats 15 hp

Företagsekonomi | HT18

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Förord

Vi vill börja med att tacka våra handledare Bengt Lindström och Jurek Millak som under studiens gång har bidragit med sin kunskap och feedback. Vi vill även rikta ett stort tack till opponentgruppen för den konstruktiva kritiken ni bidragit med som har hjälpt oss på vägen.

Stockholm, Oktober 2018

Nikan Taghavi

Jacob Mir

Sammanfattning

Syftet med denna studie är att jämföra börsnoterade bolags finansiella rapporter för att mäta hur många bolags egna kapital som påverkas vid införandet av IFRS 9, samt vilken bransch som får störst effekt vid övergången. Studien har gett inblick i hur denna övergång har påverkat bolagens egna kapital när det kommer till förväntade kreditförluster.

Nasdaq Nordic STO har använts som databas där filtrering av bolagen har gjorts.

Datainsamlingen har utgått från dessa bolag och informationen har hämtats från bolagens finansiella rapporter. Tillvägagångssättet har varit en kvantitativ metod och en totalundersökning har utförts eftersom alla undersökningsenheter i populationen undersöktes.

Övergången från IAS 39 till IFRS 9 har påverkat kategorisering, värdering och nedskrivning av finansiella instrument inom redovisningen. Detta genom att IASB med standarden IFRS 9 kräver att bolagen redovisar förväntade kreditförluster redan när risken uppstått. Med IAS 39 krävdes det att förlusten var konstaterad för att den skulle redovisas i de finansiella rapporterna. Denna förändring har en påverkan på bolagens egna kapital i och med att nedskrivningar ska göras i ett tidigare skede. Syftet med denna förändring är att kunna få de finansiella rapporterna mer relevant och transparenta. 321 bolag undersöktes för att mäta effekten denna övergång hade på deras egna kapital. Totalt var det 33 bolag som fick en väsentlig påverkan på sitt egna kapital, majoriteten av dessa bolag verkade inom Financials och tillhörde gruppen large cap.

Nyckelord: IASB, IFRS 9, IAS 39, kategorisering och värdering, nedskrivning, verkligt värde, upplupet anskaffningsvärde.

Abstract

The purpose of this essay is to investigate the effect of the transition from IAS 39 to IFRS 9, as to how the equity has been affected by expected credit losses and how the different branches were affected. The data has been taken from Nasdaq Nordic STO from the companies financial reports and the course of action has been through a quantitative method. The transition has had an effect on categorizing, valuation and impairment when it comes to accounting financial instruments. Total of 321 companies were tested to see how the transition had effected the equity. Total 33 companies were affected and most of them were active in the branch of finance.

Keywords: IASB, IFRS 9, IAS 39, categorizing and valuation, impairment, fair value, amortized cost.

Förkortningar

IASB - International Accounting Standards Board

FASB - US Financial Accounting Standard Board

IFRS - International Financial Reporting Standards

IAS - International Accounting Standards

CMO - Collateralized Mortgage Obligation

CDO - Collateralized Debt Obligation

GAAP - Generally Accepted Accounting Principles

Ordlista

Trestegsmodellen - Steg 1. Förväntade kreditförluster ska redovisas i en reserv som täcker de för de nästa 12 månaderna. Steg 2. Redovisas en reserv som är i paritet med kreditförlusterna fortsatt under hela den återstående löptiden.

Steg 3. nedskrivning ska bedömas för att en förlust indikation har uppstått.

Big Bath Theory - Resultatstyrning för att dra på sig stora kostnader.

Norwalk Agreement - FASB och IFRS kom överens om att bidra högkvalitativ och kompatibel redovisningsstandarder som kunde användas i både USA och internationellt.

G20 - En sammansättning av 19 större ekonomier samt EU.

Financial Crisis Advisory Group - Sammansatt rådgivande grupp som ser över rapporteringsfrågor som uppstår ur globala finansiella kriser.

Affärsmodellen - En affärsmodell refererar till hur ett företag ska hantera sina finansiella tillgångar för att uppnå företagets mål.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Problembakgrund.....	3
1.2 Problemformulering.....	5
1.3 Syfte.....	5
1.4 Forskningsfrågor.....	5
1.5 Avgränsning.....	6
2. Teoretiskt referensram.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2.1 IASB.....	6
2.2 Beskrivning av finansiella instrument.....	6
2.3 Kategorisering och Värdering.....	7
2.3.1 Kategorisering och värdering enligt IAS 39.....	8
2.3.2 Kategorisering och värdering enligt IFRS 9.....	8
2.4 Kvalitativa egenskaper.....	12
2.5 Nedskrivning av finansiella instrument.....	13
2.6 Eget kapital.....	15
3. Metod.....	16
3.1 Forskningsmetod.....	16
3.2 Population, Urval och Totalundersökning.....	17
3.3 Bortfall.....	17
3.4 Tillvägagångssätt.....	18
3.5 Val av litteratur och vetenskapliga artiklar.....	20
3.6 Validitet och reliabilitet.....	20
3.6.1 Reliabilitet.....	20
3.6.2 Validitet.....	20
3.7 Källkritik.....	21
4. Empiri.....	1
4.1 Resultat.....	1
4.1.1 Cap påverkan.....	1
4.1.2 Bransch påverkan.....	2
4.1.3 Total påverkan på börsnoterade företag.....	3
4.1.4 Påverkan på large cap bolagen.....	4
4.1.5 Påverkan på mid cap bolagen.....	5
4.1.6 Påverkan på small cap bolagen.....	6

5. Analys	1
5.1 Kategorisering och värdering	1
5.2 Nedskrivningar och förväntade kreditförluster.....	3
5.3 Kvalitativa Egenskaper och Eget kapital	4
6. Slutsats	6
7. Diskussion.....	1
8. Metoddiskussion & Förslag till vidare forskning	3
Bilaga 1	1
Bilaga 2	25

Tabellförteckning

Tabell 1 Bortfall.	18
Tabell 2 Tabell som sammanställer bolagen.	19
Tabell 3 Bolagen som påverkats mest och minst i vardera cap.	1
Tabell 4 Branschen som påverkats mest respektive minst.	2
Tabell 5 Antal bolag som värderar till verkligt värde respektive anskaffningsvärde.	2
Tabell 6 Bolagen som påverkats mest och minst i vardera bransch.	4
Tabell 7 Bolagen som påverkats mest och minst inom Financials.	5

1. Inledning

Under år 1990 startades ett program i USA som var riktat mot invånare med sämre ekonomiska förutsättningar för bostadsköp. Bankerna gav möjligheten att låna pengar med en reducerad ränta under de fem första åren och i vissa fall ingen ränta alls. Efter de fem första åren återgick räntan på lånet till en normal nivå som baserades på hur marknaden såg ut (Foote, Gerardi, Goette & Willen, 2008, ss.291-292). Om det skulle uppstå betalningssvårigheter för låntagaren hade banken rätt att beslagta bostaden och sälja den för att få tillbaka det utlånade kapitalet. Detta koncept fungerade bra så länge bostädernas värde ökade och räntorna hölls på en normal nivå, annars ökade risken för att banker inte kunde få tillbaka sina pengar (Marton, Lundqvist, & Pettersson, 2016 s.442).

Några år efter detta koncept sattes igång sprack IT-bubblan, år 2000. Detta skapade oroligheter på den finansiella marknaden. Federal Reserve som motsvarar den svenska Riksbanken bestämde sig för att hålla räntorna på en lägre nivå för att förhindra att en eventuell lågkonjunktur inträffar. Konsekvensen av de låga räntorna blev att bostadspriserna ökade (Sanders, 2008 s.254).

När räntorna sedan höjdes år 2007 skapades det oroligheter på finansmarknaden. Ökningen av räntorna resulterade i att bostadspriserna sjönk och att människor med sämre ekonomisk ställning fick svårigheter med att betala räntan på sina lån. Detta var samma ränta som varit uppskjuten och reducerad till följd av programmet som infördes år 1990. Låntagaren fick svårigheter att betala bankerna samtidigt som bostadspriserna sjönk, i USA får låntagaren lämna bostaden om värdet på bostaden understiger lånets värde och överlämna bostaden till långgivaren (Marton, et al., 2016 s.442).

I samband med att bostadspriserna sjönk och räntorna höjdes började bankerna använda sig av värdepapperisering. Detta innebar att bankerna omvandlade sina lån till värdepapper för att sedan använda dessa på den finansiella marknaden. Lånen som omvandlades till värdepapper såldes till icke konsoliderat strukturerade företag. Dessa värdepapper blev strukturerade produkter och kallades i folkmun för till exempel Collateralized Mortgage Obligation (CMO) eller Collateralized Debt Obligation (CDO). Även strukturerade företag och investerare kunde handla dessa värdepapper som bestod av bankernas lån. Detta ledde i sin tur att det blev svårt för intressenter att veta vilka kreditrisker bankerna hade, bostadslånen hade omvandlats

till värdepapper som cirkulerat från aktör till aktör. Ingen visste vem som skulle få problem om den första låntagaren inte kunde betala tillbaka lånet (Marton, et al., 2016 s.442).

Ur bankens perspektiv kunde detta innebära att lånet som gavs till låntagaren inte längre fanns kvar i deras balansräkning eftersom den fordran hade sålts vidare genom värdepapper. Men banken kunde ändå bli tvungen att täcka upp för kreditförluster som skedde när låntagaren inte betala tillbaka lånet (Marton, et al., 2016 s.442).

Det blev bekymmersamt vid bedömning av värdet på dessa värdepapper eftersom mindre banker lånade ut pengar till låntagare med sämre kreditvärdighet. Sedan sålde bankerna dessa fordringar i form av värdepapper till större banker. Att dessa fordringar såldes vidare till större banker ledde till att bankerna satte ihop olika typer av fordringar, både de med hög kreditvärdighet och låg kreditvärdighet till ett gemensamt värdepapper. Värdepapperna kallades för CDOs och värderades av kreditinstitut väldigt hög. Blandningen av lånen i dessa värdepapper skapade en stor risk då man inte visste vad värdepappret var grundat på. Detta var en av anledningarna till finanskrisen som skedde mellan 2007-2009 (Zapata & Cifuentes, 2016 s.210).

Att slå ihop fordringar och sälja vidare värdepapper ansågs vara en finansiell teknik för att lyfta ut kreditrisken ur den egna balansräkningen, bankerna gjorde detta för att kunna öka sin utlåning. Eftersom den ökade utlåningen och kreditrisken inte framgick i balansräkningen blev det väldigt svårt för investerare och intressenter att veta vilka risker bolaget hade. Denna teknik utfördes av finansiella institut utifrån antaganden att riskerna inte var farliga.

Konsekvensen av denna finansiella teknik var bland annat konkursen av Lehman Brothers, som bidrog till stora oroligheter på finansmarknaden. Eftersom hela världen har ett integrerat finansiellt system påverkades även Europa av det som skedde i USA. I Sverige agerade riksdagen, regeringen och övriga finansiella institut snabbt för att säkra bankernas betalningsförmåga, åtgärder genomfördes för att säkra bankernas finansiella ställning. Den regel som gällde under denna period var International Accounting Standards (IAS) 39 (Nationalekonomi, 2014).

Tidigt 2000-tal tillträdde IAS 39 i kraft och var redan vid införandet omdebatterad. Vid införandet av IAS 39 var det flera företag som ansåg att standarden var invecklad och svår att förstå. Detta ledde till att det tillsattes en kommitté av International Accounting Standards Board (IASB) som fanns för att hjälpa till med processen.

När International Financial Reporting Standard (IFRS) introducerades till Europa 2005 var det fortsatt diskussioner om standarden ur en del hänseenden. EU-kommissionen valde vid år 2004 när de införde regeln att exkludera två delar i standarden. Av samtliga standarder som IFRS besitter var IAS 39 ensam i sitt slag om att inte bli fullständigt godkänd av den Europeiska kommissionen. De avsnitt som inte godkändes var värdering till verkligt värde samt makrosäkringar för finansiella skulder. Värdering till verkligt värde gällande skulder syftar till att reflektera kring ekonomiska händelser som skett. Gällande makrosäkringar berörde det i synnerhet säkring gällande ränta innanför banksektorn. Med dessa osäkerheter kring IAS 39 samt de brister som fanns i redovisningen gällande finansiella instrument ses det som ett förstärkande av resultatet efter finanskrisen år 2007. IASB valde därför att börja arbeta fram en ny standard, IFRS 9 (Marton, et al., 2016 ss. 440-441).

IFRS 9 är den nya standarden som ersätter IAS 39 gällande finansiella instrument med nya tillvägagångssätt gällande redovisningen och värderingen. IFRS 9 jämfört med IAS 39 kommer påvisa centrala distinktioner. Standarden omfattar även aktuella riktlinjer när det kommer till redovisningen kring kategorisering och värdering av finansiella tillgångar. Framförallt kommer det gällande värdering handla om vilket syfte företaget har samt hur det kontraktsevenliga kassaflödet ser ut gällande finansiella instrumentet (IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

Det kommer även att få nya riktlinjer gällande reserveringar samt nedskrivningar när det kommer till kreditförluster. Från att tidigare utgått från inträffade förluster kommer den nya modellen att utgå från förväntade kreditförluster (IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

1.1 Problembakgrund

Revisorer och intressenter som arbetar med att fastställa finansiella rapporter har upplevt att kraven kring finansiella instrument och dess redogörelse har varit komplexa med IAS 39. Reformeringen kring finansiella instrument var ett av de områdena som identifierats som nödvändigt av Norwalk Agreement 2002 i överenskommelsen mellan IASB och US Financial Accounting Standard Board (FASB) (IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

De berörda parterna samt G20 och Financial Crisis Advisory Group noterade vissa punkter inom IAS 39 som behövde reformeras, bland annat dessa:

- Erkännandet av förväntad kreditförlust

- Komplexiteten kring de olika nedskrivningsmodellerna (IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

Det har diskuterats mycket kring IAS 39, från att den publicerades har det diskuterats om hur den fungerar i praktiken (Marton, et al., 2016 ss.440-441).

Efter finanskrisen år 2007 växte pressen på IASB när det gällde rutiner gällande redovisning av finansiella instrument, nya normer infördes för hur denna redovisning skulle gå till (Marton, et al., 2016 ss.443,459).

I samband med finanskrisen fick IASB även politiska påtryckningar för att utveckla en ny standard, IFRS 9. Denna skulle ersätta IAS 39 och dess brister. Standarden delades in i tre delar där varje del skulle ses över:

- Nedskrivning
  - Kategorisering och värdering
  - Säkringsredovisning
- (Marton, et al., 2016 ss.440-441).

Första punkten som ansågs oroväckande vid finanskrisen var nedskrivning av finansiella tillgångar. En kris inträffade och bankerna råkade ut för stora kreditförluster, problemet var dock att dessa kreditförluster först framgick i de finansiella redovisningarna när det inträffat. Det regelverk som följdes då var IAS 39 som redovisade dessa kreditförluster alldeles för sent, detta i sin tur ledde till att intressenter fick ta del av informationen när krisen väl var ett faktum. Denna egenskap ansågs som en svaghet i regelverket IAS 39 (Marton, et al., 2016 ss.443,459). Som tidigare nämnt var även en av de stora kritikerna mot IAS 39 just antalet nedskrivningsmodeller för finansiella instrument (IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

När det kom till den andra punkten gällande kategorisering och mätning av finansiella instrument innehöll IAS 39 alldeles för många kategorier. Många av de praktiska problemen som uppstod med IAS 39 identifierades genom just kategorisering och mätning av finansiella instrument (IFRS 9 Financial Instrument, 2014). Ett steg i framtagandet av den nya standarden IFRS 9 var att IASB rådfrågade de berörda användarna och intressenterna om vad de såg för utvecklingsbehov i den nya standarden. Det ledde till att IASB fick tusentals reflektioner och försändelser av intressenter (IFRS 9 Financial Instrument, 2014). Detta resulterade till framtagandet av den nya standarden IFRS 9 vars syfte är att förenkla inom

redovisningen i jämförelse med IAS 39 (Marton, et al., 2016 s.446).

1.2 Problemformulering

Kritiken som riktades mot IAS 39s anvisningar för redovisning av finansiella instrument ökade efter finanskrisen som uppstod år 2007. Nedskrivningen av finansiella instrument var ett av problemen inom IAS 39 eftersom de redovisades för sent. Åtgärder för detta var att förbättra standarden för att i framtiden undvika att liknande scenarion skulle uppstå. Detta skulle åstadkommas genom att forma fram en ny standard som bland annat syftar till att redovisa förväntade kreditförluster i ett tidigare skede. Dock påverkar denna ändring bolagens egna kapital eftersom nedskrivningar måste göras i samband med att risken för kreditförluster uppstår (Marton, et al., 2016 ss.443,459). Effekten som det egna kapitalet får av denna förändring kan komma att användas för andra syften än vad standarden är ämnad för. Bolagsledningarna kan använda sig av nedskrivningar för att uppnå egen vinning genom exempelvis utjämna resultatet (Reitgruber, 2015 s.11).

1.3 Syfte

Syftet med denna studie är att jämföra börsnoterade bolags finansiella rapporter för att mäta hur många bolags egna kapital som påverkas vid införandet av IFRS 9, samt vilken bransch som får störst effekt vid övergången.

1.4 Forskningsfrågor

- Hur många börsnoterade företag påverkades vid införandet av IFRS 9?
- Vilken bransch har påverkats mest vid införandet av IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster?

1.5 Avgränsning

Arbetet avgränsas till att undersöka en viss population. Denna population har avgränsats till börsnoterade bolag som finns registrerade på Nordic Nasdaq STO. Bolagen som undersökt finns registrerade på börsen under large, mid och small cap bolag.

Denna population har valts eftersom börsnoterade bolag har skyldighet att följa redovisningsstandarden IFRS 9 (PwC, u.å).

2. Teoretisk referensram

2.1 IASB

IASB är en oberoende grupp av experter med blandad erfarenhet som arbetar för att ta fram nya standarder. Genom utveckling av dessa standarder syftar IASB till att förbättra redovisningen för användaren. Medlemmarna i IASB ansvarar för utvecklingen och publiceringen av IFRS standarder. De är också ansvariga för att godkänna tolkningar av IFRS standarder som är utvecklade av IFRS Interpretations Committee (Deloitte, IFRS i fokus, 2016).

2.2 Beskrivning av finansiella instrument

Att beskriva och definiera finansiella instrument kan vara svårt, det är viktigt att skilja mellan vad som är skuld samt vad som tillhör det egna kapitalet. Finansiella instrument kan ha drag som både går under skuld och eget kapital. Frågan man kan ställa är hur man ska värdera de finansiella instrumenten. För att få ta upp tillgångar samt skulder i balansräkningen måste det finnas ett värde formulerat i pengar som är fastställt. Främst brukar det finnas tre frågor som berör detta område:

”Hur värderas tillgången/skulden vid anskaffningstillfället? Det handlar om vilket värde man sätter på posten när den redovisas i de finansiella rapporterna. Det är normalt anskaffningsvärde, men anskaffningsvärdet är inte alltid enkelt att fastställa”

”Hur värderas tillgången/skulden löpande under innehavet, det vill säga i efterföljande värdering? Ett värde måste bestämmas för varje post i samband med varje bokslut. I huvudsak kan antingen anskaffningsvärde eller verkligt värde användas”.

”Redovisning av vinster och förluster. När tillgångar och skulder värderas till ett värde som

avviker från anskaffningsvärdet kommer det att uppstå vinster eller förluster. Dessa kan antingen avspeglas i redovisat resultat, eller i övrigt totalresultat.”

(Marton, et al., 2016 s.444).

2.3 Kategorisering och Värdering

Kategorisering bestämmer hur ett finansiellt instrument ska värderas i finansiella rapporter och i praktiken hur instrumentet ska mätas under pågående period.

Kraven för kategorisering och mätning är grundläggande fundament för redovisning gällande de finansiella instrumenten (IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

När bolag klassificerar kan det göra de till antingen värdering till verkligt värde alternativt till upplupet anskaffningsvärde. Värdering till verkligt värde är ett sätt att mäta tillgångar och skulder på som hör hemma i ett bolags balansräkning. För att värdera till verkligt värde finns det tre nivåer, första steget är att notera pris på aktiv marknad för identiska tillgångar och skulder som motsvarar nivå 1. Om inte nivå 1 uppfylls använder man nivå 2 samt 3, där indata för värdering är observerbar. Detta innebär att det finns tillgångar och skulder på marknaden som är i likhet med de tillgångar som ska värderas, alternativt se på andra relevanta marknader. Indata för värdering som inte är observerbar för externa parter tillhör nivå 3, där får man ta fram priser genom modeller. Om noterade priser finns tillgängliga på den aktiva marknaden måste de alltid användas när tillgången ska värderas till verkligt värde. Om det saknas en aktiv marknad bör det utgå ifrån värderingsmodeller och använda sig av all relevant information som är tillgänglig (Laux & Leuz, 2009 s.828).

Både under U.S GAAP och IFRS är verkligt värde den mest använda metoden för värdera finansiella instrument, vid vissa fall värderas det finansiella instrumentet till upplupet anskaffningsvärde. Beroende på hur finansiella instrumenten är värderade kan det komma att påverka resultatet genom orealiserade vinster och förluster. Exempelvis implementerade FAS 115 år 1994 som gav direktiv att finansiella instrument som anskaffats för att både köpas och säljas på kort sikt samt de som anskaffats till förfall skulle redovisas genom balansräkningen till verkligt värde. Dock var det endast de finansiella instrumenten som skulle köpas och säljas på kort sikt som fick redovisa förändringar genom redovisat resultat. Finansiella instrument som anskaffas till förfall redovisas till upplupet anskaffningsvärde, dock kan det vid nedskrivning gällande dessa finansiella instrument utgå från verkligt värde (Laux, et al., 2009 s.828).

2.3.1 Kategorisering och värdering enligt IAS 39

Kategorisering och värdering under standarden IAS 39 utgick ifrån tre punkter. Första punkten handlade om hur tillgången eller skulden skulle värderas vid anskaffningstidpunkten, det skulle de göras genom verkligt värde. Andra punkten berörde värderingen efter anskaffningstidpunkten, och beroende på hur de finansiella instrumenten var klassificerade skulle det påverka värderingen efter anskaffningstidpunkten.

Indelningen av tillgångar och skulder som är beräknade till verkligt värde genom resultaträkningen, kategoriseras som kortsiktiga tillgångar och skulder. De finansiella tillgångar som finns för att i framtiden kunna säljas, kategoriseras som längre tidsfrist. När det gäller investeringar som ska utnyttjas till förfall går det in under kategorin för tillgångar som ska besittas en längre tid. Det skiljer sig mellan bolagen hur de väljer att kategorisera sina tillgångar kontra skulder. Detta för att bolagen själva enskilt sätter grundläggande riktlinjer för sin verksamhet. Den tredje punkten för hur eventuella orealiserade värdeförändringar avspeglas i redovisningen (Marton, et al., 2016 s.451).

2.3.2 Kategorisering och värdering enligt IFRS 9

Med den nya standarden IFRS 9 är utgångsläget att alla finansiella tillgångar fastställs till verkligt värde, undantag om tillgången når upp till dessa två krav (IFRS 9, punkt 4.1.2):

”1.Tillgången innehas inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inneha tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden.

2.De avtalade villkoren för tillgången är sådana att tillgången endast ger upphov till betalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp.”

Skulle det vara så att tillgången motsvarar de två förutsättningarna ska tillgången fastställas till upplupet anskaffningsvärde (IFRS 9 Financial Instrument, 2018).

Grundkonstruktionen gällande IFRS 9 genom IASB tydliggör att värderingen av finansiella tillgångar bland annat har en betydelse beroende på vad bolagsledningen bedömer och har för avsikt med tillgången, såväl vilken sorts tillgång som det berör. Med IFRS 9 kommer man utgå från affärsmodellen, som har intentionen att få bolagsledningarna att beskriva syftet med tillgången. Om bolaget har som intention att driva in avtal som stämmer överens med kassaflöden betyder det att de inte har som mål att tjäna pengar i samband med de värdeförändringar tillgången har. När det kommer till ändring av det verkliga värdet på finansiella tillgångar görs det inte efter avtalsenliga kassaflöden, ändringar görs utifrån marknadspriser. Beroende på vad bolaget har för syfte med tillgången påverkar redovisningen, om exempelvis tanken är att inte erhålla pengar vid förändringar i verkligt värde är det mer tänkbart att redovisa till anskaffningsvärde istället för verkligt värde (Marton, et al., 2016 s.453).

När det kommer till den andra punkten i IFRS 9 gäller det vilken typ av tillgång som det förfogar över. Tillgångar som räknas som rena fordringar är dem tillgångarna som är i fokus när det kommer till tillgången endast ger upphov till betalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp. Detta definieras enligt IASB till rena fordringar. Med rena fordringar menas det enbart att återbetalning sker av kapitalbeloppet, och ränta tas endast på det som är utöver det angivna kapitalbeloppet (Marton, et al., 2016 s.453).

Anledningen till att man övergick till IFRS 9 var för att IAS 39 fick utså mycket kritik och baserat på den feedback som IASB fick bestämdes det att den mest effektiva vägen att adressera problemet kring kategorisering var att göra den enklare. Detta för att intressenter lättare skulle kunna förstå de finansiella rapporterna samt få bättre information gällande mängd, tid och kring de osäkra framtida kassaflöden. Resultatet av detta blev att IASB tog fram den nya standarden IFRS 9 som är mer principbaserad, kategorisering sker baserat på affärsmodellen och det naturliga kassaflödet. Jämfört med IAS 39 som var regelbaserad (IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

Värdering till verkligt värde för finansiella instrument har alltid varit debatterat. Den främsta oron gällande verkligt värde har varit att det förvärrar svängningar i ekonomi, svängningar som kan leda till en nedåtgående spiral i den finansiella marknaden (Laux, et al., 2009 s.828). Kritik har riktats mot punkten där IAS 39 värderat skulder till verkligt värde och redovisat det i resultaträkningen. Bland annat har Europeiska Centralbanken påpekat att när ett företag går

in i försvagade stunder leder det till att räntan som företag har på sina skulder kommer ökas. Om företaget har en ränta som är fast kommer det leda till att kostnaden på räntan minskas i samband med att skulden minskas. Om skulden värderas till verkligt värde kommer det leda till att ändringarna i värdet visas som en ökning, vilket i sin tur avspeglas som en vinst. Detta innebär att företaget visar ett bättre resultat än vad som egentligen är verkligt. Bolaget får sämre förutsättningar men ett ökat resultat (Marton, et al., 2016 s.441). Detta ger i sin tur en försvagad och en snedvriden finansiell rapport för investerare och intressenter som läser den (Lachmann, Stefani & Wöhrmann, 2015 s. 31). IASB svarar på denna kritik genom att bolagen ska värdera en skuld till verkligt värde när skulden inträffat och därför ska det redovisas. IASB framför att när ett företag går in i sämre tider kommer även värdet på deras tillgångar att sjunka, denna minskning av tillgångarna kommer i de flesta fallen överträffa minskningen av skulderna. De argumenterar för att, på grund av att det skett en aktivitet som bidragit till förändring i värdet för tillgången eller skulden genom verkligt värde, kommer de ge mer klarhet i de finansiella rapporterna (Marton, et al., 2016 s.441).

Värdering av verkligt värde utgår från att marknaden är effektiv. Dock är den finansiella marknaden annorlunda jämfört med andra marknader. Finansiella marknader har en inneboende volatilitet eftersom att de drivs av förväntningar på framtiden av investerare och andra deltagare på marknaden (Al-Yaseen & Aldeen Al-Khadash, 2011 s.21).

Vidare ska det tas i åtanke att observerbart pris inte alltid reflekterar de fundamentala värdena och i de fallen är värdering till verkligt värde inte lämplig att använda som metod. Marknaden är inte alltid effektiv, marknadspriser kan bland annat vara ett subjekt för investerares irrationalitet. En lösning som standarden värdering till verkligt värde tillåter är att bolag kan använda sig av värderingsmodeller för att få fram det verkliga värdet när marknader är ineffektiva. Detta ska förhindra fler negativa effekter i exempelvis finanskriser.

Ett alternativ för att undvika att förvärra en pågående negativ situation som råder är att avvika från marknadspriser i situationer när verkligt värde kan ha en negativ effekt. Både U.S. GAAP och IFRS tillåter sådana avvikelser vid givna tillfällen. Standarden menar på att marknadspriser inte ska påverkas av tvingande försäljningar, detta ska bland annat skydda banker från andra banker som har hamnat i nödläge. Dock genom att tillåta bolagsledningarna att avvika från marknadspriser kan i vissa fall de som formar standarderna stöta på problem. Under sådana situationer blir frågan hur man särskiljer en verklig situation där avvikande behövs och situationer där bolagsledningarna utnyttjar det till sin egen vinning för att undvika

en nedskrivning. Utan tydliga ramar kan standarden utnyttjas på fel sätt, exempelvis där bolagsledningar väljer att inte skriva ned tillgången trots att den är försvagad. Detta visar på ett överhängande problem, bolagsledningar har en informations fördel över de som utformar standarderna. Detta gör det svårt att forma hur verkligt värde ska regleras för att nå flexibiliteten när det behövs och samtidigt begränsa bolagsledningar att inte utnyttja standarden till deras vinning (Laux, et al., 2009 s.830).

De som utformar standarder står inför ett klassiskt problem, avvägningen mellan relevans och pålitlighet/trovärdighet. Framtagna modeller för värdering till verkligt värde kan i vissa fall vara mer relevanta, dock är det enklare att fastställa marknadspriser samt att de är svårare att manipulera. I en värld med brist på symmetri, kan man förvänta sig en optimal standard gällande värdering till verkligt värde och framtvingade att begränsa vissa avvikelser. Ser man det från andra sidan är dessa avvikelser priset man får betala för att få rättvisa avskrivningar i god tid. Detta är en svår avvägning som är viktig att förstå och svår att bortse ifrån i verkligheten (Laux, et al., 2009, s.830).

Även om kritiker argumenterar emot verkligt värde innebär det inte automatiskt att historiskt anskaffningsvärde är lämpligare. Verkligt värde genererar inte relevant information i alla situationer, men i många fall genererar inte heller historiskt anskaffningsvärde någon relevant information. Trots att en finansiell tillgång hålls till förfall kan en investerare vara intresserad av hur tillgångens värde ser ut idag. Exempelvis ett lån, det kan vara relevant för investerare att se över det nuvarande värdet för att kunna utvärdera tidigare beslut. Detta underlag kan jämföras med nuvarande värdet eller att en investerare kan ha tveksamheter om banken kommer kunna behålla tillgången till förfall. På samma sätt när banker reglerar sitt kapital baserat på framtida förväntade förluster, kan man förvänta sig att de justerar sitt kapital om de förväntade framtida förlusterna ändrar sig och inte bara när förlusten är realiserad. Det historiska anskaffningsvärdet erbjuder ett stabilt resultat över tid som för en intressent kan vara tryggt genom att det inte värderas till verkligt värde. Fördelarna med metoden historiskt anskaffningsvärde är att det baseras på faktiska transaktioner, svårt att manipulera och prisförändringar kan anges som tilläggsinformation (Laux, et al., 2009 s.832).

2.4 Kvalitativa egenskaper

De kvalitativa egenskaperna är användbara i de finansiella rapporterna vid identifiering av vilken informationstyp som är lämplig att redovisas i rapporterna. Egenskaperna kommer till användning när intressenter ska fatta beslut. Finansiell information är lämplig när den är relevant och trovärdig samt när den representerar vad den är ämnad att representera. Den finansiella informationen blir användbar när den ökar relevans, trovärdighet, jämförbarheten, verifierbarheten, lämpligheten samt förståelsen.

Relevans är en kvalitativ egenskap som innebär att information som kan komma att påverka hur en intressent väljer att agera ska vara praktiskt och grundläggande för beslut. Den information som ges ut ska vara lämplig för kommande prognoser samt för att kunna stämma av och granska tidigare information.

Trovärdigt framställd, den information som ges ut ska vara trovärdig. Det innebär att informationen inte ska omfattas av grundläggande fel eller vara snedvriden. För att informationen ska vara trovärdig ska dessa punkter ses över, att det är en felfri beskrivning, det ska ske med varsamhet, viktigt med innehållets betydelse samt att det ska vara opartisk och komplett.

Jämförbarhet är en kvalitativ egenskap som syftar till att information från ett bolag är mer användbart om den kan jämföras med andra bolag, samt kunna jämföra samma information i tid och rum. Jämförbarheten ger förutsättningar för intressenter att identifiera och förstå likheter samt olikheter mellan olika bolag (Deloitte, IFRS i fokus, 2016).

Förespråkare för den nya affärsmodellen som kategorisering ska ske efter enligt IFRS 9 menar på att den kommer leda till ökad relevans, detta för att bolaget kategoriserar efter deras mål. Kritiken mot detta har varit att trots ökad relevans med de individuella kategoriseringarna så leder det till minskad jämförbarhet mellan olika bolag. Detta innebär att bolagens kategoriseringar inte kommer att kunna jämföras utifrån samma villkor (Lachmann, et al., 2015 s.25).

2.5 Nedskrivning av finansiella instrument

Nedskrivning sker när en finansiell tillgång utsatts för ett större antal företeelser och dessa har i sin tur en ogynnsam påverkan på det framtida kassaflöden. Det som skulle kunna fastställa en nedskrivning är dessa punkter:

- Att antingen emittenten eller den som lånat pengar får bekymmer med sina finanser.
- Om ett brott sker och går emot avtal, exempelvis att den som lånat pengar inte betalar på utsatt tid.
- Om risken är stor att den som lånat pengar går i konkurs eller liknande ombildning gällande finanserna.
- En aktiv marknad har upphört gällande tillgången.
- Eller att man antingen köpt eller att en finansiell tillgångs uppkomst tidigare varit nedskriven.

(IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

Vid fallet där det inte alls återstår en sannolikhet att kunna återfå tillgången, ska bruttovärdet som är redovisat bli mindre genom en nedskrivning. Denna nedskrivning kommer innebära att det antingen skrivs av komponenter eller att man helt enkelt skriver ned hela tillgången och eliminerar den från delen finansiell ställning i den finansiella rapporten (IFRS 9 Financial Instrument, 2014). Dock så länge en finansiell tillgång redovisas till verkligt värde behöver man inte oroa sig över nedskrivning för den tillgången, eftersom tillgångens värdeminskning kommer att tas med i redovisningen kontinuerligt (Laux, et al., 2009 s.832).

Med IAS 39 fick en nedskrivning göras när händelsen inträffats. Det krävdes en konstaterad händelse som gav en saklig grund till att en nedskrivning skulle få ske. Nedskrivningar enligt IFRS 9 skiljer sig från IAS 39. Enligt IFRS 9 ska förväntade kreditförluster redovisas som kostnader redan när tillgången anskaffats. Sedan när risken för en kreditförlust ökar betydligt ska det redovisas en förlust i form av nedskrivning. En betydlig ökning av kreditrisk är ett lägre krav än en inträffad händelse, detta innebär att man redovisar kreditförluster i ett tidigare skede vid tillämpning av IFRS 9 jämfört med IAS 39 (Marton, et al., 2016 ss.457-459).

För att räkna fram framtida prognoser kommer bolagen vara tvungna att framföra information som förklarar grundläggande kring hur de beräknat deras förväntade kreditförluster, hur det mätt samt hur de bedömt förändringarna i kreditriskerna (Deloitte, IFRS i fokus, 2016).

Denna strategi kommer vara mera framåtblickande och eliminerar därav den tröskel som uppstått när det tidigare behövts en utlösare för att redovisa kreditförluster. Specifikt kräver IFRS 9 att bolagen ska basera sina framtida prognoser gällande förväntade kreditförluster med stöd av information samt att de ska ta hänsyn till historiska och det aktuella läget vid framtagandet av dessa prognoser. IFRS 9 kommer dessutom endast att använda sig av en nedskrivningsmodell som bygger på förväntade kreditförluster och som ska tillämpas på alla finansiella instrument. Detta ska bidra till att den nuvarande komplexiteten med de flera olika modellerna som finns ska minskas (IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

När ett bolag ska mäta förväntad kreditförlust ska de tänka på följande:

1. Det sannolika resultatet: förväntad kreditförlust ska inte visa på scenarion utifrån bästa utfallet och inte heller scenariot utifrån det värsta fallet. De ska uppskatta sannolikheten att en kreditförlust sker och en sannolikhet att en kreditförlust inte sker.
2. Tidens värde: Förväntade kreditförluster bör diskonteras till rapporteringsdagen.
3. Information som är rimlig och försvarbar ska vara tillgänglig utan några extra kostnader (IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

När det ska värderas och tas fram förväntade kreditförluster är det viktigt att utgångsläget är objektivt och ett sannolikt belopp fastställs, detta med hjälp av att analysera ett intervall som visar på potentiella resultat och uppmärksamma tidsvärdet av resursen. Samtliga tänkbara utfall behöver inte ses över men IFRS 9 kräver minst att risken alternativt troligheten att en kreditförlust sker ska ses över, trots att risken för utfallet är litet.

Eftersom det inte finns någon exakt modell för hur bolag ska beräkna framtida prognoser för kreditförluster, förespråkar IFRS 9 att bolaget använder sig av den data som finns tillgänglig som kan vara både intern och extern. Även om dessa prognoser ska vara viktade mot framtiden så menar IFRS 9 på att det inte innebär att historiska händelser inte ska tas med i beräkningarna. Historiska händelser är en viktig faktor när det kommer till att mäta förväntade kreditförluster. Dock är det viktigt att justera denna historiska information så att den blir relevant till den nuvarande observerade data som tagits fram för att kunna beräkna framtida prognoser (Deloitte, IFRS i fokus, 2016).

Övergången till modellen som beräknar förväntade kreditförluster under IFRS 9 har fått mycket support. Dock påpekas det att förr eller senare kommer dyka upp problem med modellen. Att ta fram nya standarder kommer alltid innebära att man måste kompromissa, det

kommer leda till att redovisningssystem kommer gynnas eller missgynnas (Laux, et al., 2009 s.827). Det diskuteras även att den nya modellen som införts med IFRS 9 inte heller är helt problemfri. Vid implementeringen av modellen kan det uppstå svårigheter och jämfört med den förväntade förlust modellen som IAS 39 förespråkade lämnar den också rum för att manipulera resultatet (Camfferman, 2015 s.11).

Med den nya redovisningen av förväntade kreditförluster kommer det finnas bolagsledningar som tenderar att använda sig av dessa nedskrivningar för att kunna nå olika strategiska mål, exempelvis för att utjämna vinster och förluster, detta genom bland annat Big Bath Theory (Reitgruber, 2015 s.15). Bolagsledningar kommer göra egna bedömningar på förväntningar och incitament när det kommer till att beräkna förväntade kreditförluster, detta kommer lämna rum för manipulation. Förväntade kreditförluster är inte helt erkända vid steg 1 i trestegsmodellen på grund av begränsningarna som finns med steg 1 och 12 månaders modellen. Detta kommer också leda till att det blir en förskjutning tills att en händelse inträffat som ger en signifikant ökning i kreditrisken. IFRS 9s nedskrivningsregler är en förbättring jämfört med IAS 39, förväntade kreditförluster är erkända tidigare och är mer omfattande. Även jämförbarheten av resultat kan komma att påverkas mellan olika finansiella rapporter då olika bolagsledningar kommer att ha olika förväntningar och göra olika bedömningar om analysen kring framtida kreditförluster (Gebhardt, 2015 s.39).

2.6 Eget kapital

Eget kapital består av det kapital som ägarna har skjutit in i bolaget och sparade vinster från tidigare år. Bolagets egna kapital är ett typiskt finansieringssätt och definieras ofta som en skuld till ägarna eftersom det är kapital som ägarna placerat i bolaget (PwC, 2018).

Bolagens redovisning av det egna kapital ska få högre transparens och bättre kvalitet under standarder som IFRS ger ut. Genom att tillämpa standarden ska den ökade transparensen sänka kostnaden på det egna kapitalet samt att det ska leda till att informationsasymmetrin mellan bolagsledningar och externa investerare minskar. Detta ska leda till en ökad likviditet och slutligen minska risken för bristande information mellan de olika parterna. Om bolagen inte är transparenta i sin redovisning av det egna kapitalet kan det leda till ökade kostnader, detta är något som kan påverka bolaget extra hårt under en sämre period eftersom

det egna kapitalet ska vara en resurs för bolaget under sämre tider. Att redovisa förväntade kreditförluster i ett senare skede kan öka risken för en minskning i transparens vilket kan medföra konsekvenser som nämnts ovan (Daske, 2016 s.355).

Det egna kapitalet med IAS 39 påverkades först när det fanns ett nedskrivningsbehov av det finansiella instrumentet. Försenade erkännande av kreditförluster kan leda till minskad transparens samt att det finns risk med att det egna kapitalet är otillräckligt vid en nedåtgående spiral. Detta ledde till att intressenter menande på att den finansiella rapporteringen inte var tillräckligt transparent. När det egna kapitalet påverkades var det i många fall försent för att kunna åtgärda problemen, detta hade en negativ påverkan på det egna kapitalet genom IAS 39. Med IFRS 9 kommer det egna kapitalet att minskas då det kommer att räknas fram förväntade kreditförluster som kommer att redovisas genom nedskrivningar, dessa uppstår i samma stund som en risk uppstår. Detta ska i sin tur leda till mer transparens i de finansiella rapporterna genom redovisning av förväntade kreditförluster i ett tidigare skede (European Systemic Risk Board, 2017 s.34).

3. Metod

I detta kapitel förklarar vi vilken metod vi har valt för att genomföra studien. Kapitlet beskriver även hur datainsamling, population och urval har hanterats samt hur arbetet förhåller sig till begreppen validitet, reliabilitet och bortfall.

3.1 Forskningsmetod

Vilken forskningsmetod som väljs ut baseras på vilken typ av undersökning som ska utföras, forskningsmetoden används som ett verktyg för att samla in data för undersökningen (Denscombe, 2009 s.421). Vi har utgått från en kvantitativ forskningsmetod eftersom syftet med vår undersökning var att undersöka vilken effekt den nya standarden IFRS 9 hade på bolagens egna kapital gällande förväntade kreditförluster, samt hur branscherna påverkades. Vi samlade in data från 321 bolag och analyserade den kvantitativa effekten som framgick i deras finansiella rapporter för kvartal fyra, år 2017. Informationen var konverterande händelser som bolagen tagit fram. I bolagens finansiella rapporter framgick det hur beräkningar av kreditförluster påverkade de finansiella rapporterna. Vi har eftersökt i bolagens finansiella rapporter hur tillämpningen av IFRS 9 har påverkat det egna kapitalet i

samband med förväntade kreditförluster. I bolagens finansiella rapporter framgick det tydligt om det uppstått förändringar med IFRS 9 och om det påverkats stod det med hur mycket det förändrades.

Forskningsmetoden som tillämpats innehåller även en forskningsdesign i form av en tvärsnittsdesign. En tvärsnittsdesign innebär att det samlas in data från flera fall under en viss tidpunkt (Bryman & Bell, 2017 s.81). Vilket har gjorts under denna studie, datan har samlats in från de olika bolagens kvartal fyra rapporter och tidsintervallet för studien har varit sista kvartalet år 2017.

3.2 Population, Urval och Totalundersökning

Populationen för denna studie var alla börsnoterade bolag på Nasdaq Nordic STO, undersökningsenheterna som verkar inom large, mid och small cap utgjorde denna population. En population innehar alla undersökningsenheter som har samma möjlighet att medverka inom studien, de undersökningsenheter som undersöks i studien utgör studiens urval (Skärvad & Lundahl, 2016 s.96). Urvalet för denna studie blev de 33 bolag som redovisade en påverkan på sitt egna kapital i deras finansiella rapporter. Bolagen som är börsnoterade och innehar finansiella instrument måste följa IFRS 9, för att kunna samla in så mycket data som möjligt valde vi att undersöka alla tillgängliga bolag på börsen. Dock påverkades inte alla bolag vid införandet av den nya standarden, vissa bolag fick endast en minimal effekt som inte var väsentligt att redovisa enligt bolagens finansiella rapporter. Med detta som motivering gjordes därför en totalundersökning av populationen för det berörda området. En totalundersökning innebär att alla undersökningsenheter inom definierade populationen undersöks och analyseras (Skärvad & Lundahl, 2016 s.96).

3.3 Bortfall

Bortfallen blev de bolag som var listade på Nasdaq Nordic STO men inte påverkades vid övergången av IAS 39 till IFRS 9. Totalt undersöktes 321 bolag, av dessa var det 288 bolag som inte påverkades vid införandet av IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster. Dessa bolag utgör studiens bortfall.

Population	321
Påverkas vid införandet av IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster (Urval)	33
Påverkas ej vid införandet av IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster (Bortfall)	288

Tabell 1 Bortfall.

3.4 Tillvägagångssätt

För att fullgöra studiens syfte och svara på forskningsfrågorna samlade vi data från alla bolag som fanns noterade på Nasdaq Nordic STO. Nasdaq Nordic STO blev vår population och bolagen som fanns i denna databas blev våra undersökningsenheter.

Vi eftersökte information som skulle beskriva hur stor finansiell påverkan IFRS 9 hade på bolagens egna kapital när det gällde företagets förväntade kreditförluster. Vi började med att sortera bolag som fanns registrerade på Nordic Nasdaq för att urskilja bolag som påverkades vid införandet av IFRS 9 kontra bolag som inte påverkades. Detta gjordes genom att studera bolagens finansiella rapporter, där det redovisades ifall påverkan fanns eller inte. Finansiella rapporterna hämtades från bolagens hemsidor, informationen kom direkt från bolagen och är därför vår primärkälla. Finansiella rapporterna avsåg sista kvartalet år 2017, bokslutskommuniké och Q4 rapporter. Med hjälp av en tabell markerade vi vilka bolag som blev påverkade och de som inte blev det, detta gjordes med hjälp av programmet Excel.

Därefter gick vi igenom de finansiella rapporterna igen, men denna gång utvärderades endast de bolag som baserat på Excel arket hade fått en påverkan av IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster. Dessa bolag redovisade i sina finansiella rapporter hur mycket det ekonomiska skillnaderna blev på det egna kapitalet, detta utifrån förväntade kreditförluster vid införandet av IFRS 9. Bolagen redovisade standarden och dess påverkan i rapporterna för sista kvartalet 2017, trots att standarden träder i kraft år 2018, 1 januari. Detta genom att tillämpa standarden IFRS 9 retroaktivt, vilket innebär att bolagen utgår i sina rapporter från att standarden alltid har tillämpats. På så sätt redovisade bolagen effekten av övergången från IAS 39 till IFRS 9. Exempel på hur bolagen har förklarat detta kommer nedan, detta är ett utdrag från Avanza Bank Holdings finansiella rapport.

nya krediter. Det finansiella utfallet påverkas inte i någon väsentlig omfattning. Den ackumulerade avsättningen för befarade kreditförluster per 2017-12-31 om 8 MSEK kommer initialt vid ingången av 2018 öka med 3 MSEK till följd av övergången till IFRS 9. De balansposter som påverkas av detta är "Utlåning till allmänheten" och "Eget kapital".

Figur 3.1 Utdrag från Avanzas Q4 rapport.

(Avanza, 2017).

Vi använde oss av ytterligare en tabell för att sammanställa alla bolag som blev påverkade samt hur mycket den procentuella skillnaden på det egna kapitalet blev, även denna tabell genomfördes med hjälp av Excel. Exempel på denna tabell kommer nedan:

Företag	Summa Eget Kapital (Msek)	IFRS 9 (Msek)	Bransch
Avanza Bank	1 427	-3	Financial

Företagets egna kapital minskades med 3 MSEK vilket gav en minskning på 0,210%. Detta eftersom de förväntade kreditförlusterna ökade i samband med IFRS 9 (Avanza, 2017).

Tabell 2 Tabell som sammanställer bolagen.

För att underlätta tolkning och analys av den insamlade datan delade vi upp bolagen i olika branscher samt använde oss av Nordic Nasdaq's egna storleks uppdelning av bolagen. Resultatet av det insamlade datan sammanställdes i olika diagram utifrån olika uppdelningar. I uppsatsens empiridel redovisades dessa diagram, även dessa diagram gjordes med hjälp av Excel.

Genom att göra en totalundersökning och utgå från alla börsnoterade bolag på Nasdaq Nordic STO har vi kunnat ge en fullständig bild av den mätbara effekten som IFRS 9 har på bolagens egna kapital utifrån förväntade kreditförluster.

Med hjälp av bolagens finansiella rapporter fick vi den data som krävdes för att svara på våra forskningsfrågor. Empirin består med den informationen som samlades från bolagens finansiella rapporter.

3.5 Val av litteratur och vetenskapliga artiklar

Den tryckta litteraturen som behandlats i studien har hämtats från Södertörns Bibliotek, därför att vi satt och skrev uppsatsen på universitetsområdet där vi även hade tillgång till det material som finns på Södertörns bibliotek. De vetenskapliga artiklarna som behandlats i studien hämtades från Söderscholar och Google scholar. Dessa hämtades efter att sökningar skett, sökorden som användes vid de flesta tillfällen var: "IFRS", "IFRS 9", "IAS", "IAS 39", "FSAB", "IASB", "credit losses", "impairment", "fair value" och "amortized costs".

3.6 Validitet och reliabilitet

Det är viktigt att kunna säkerställa kvaliteten på ett arbete inom forskning. Krav sätts på forskaren då denne måste påvisa att framställningen av arbetets resultat har skett på ett korrekt sätt. För att mäta kvaliteten på ett arbete använder man sig av olika begrepp inom forskningsvärlden (Denscombe, 2009 ss.378-379).

3.6.1 Reliabilitet

Eftersom studien har utförts genom att granska bolagens finansiella rapporter anser vi att stabiliteten i studien är hög, vid en replikering av detta arbete skulle resultatet bli samma. Även intern reliabilitet anser vi vara hög, då bolagen har presenterat sina rapporter på olika sätt. Deras beräkningar kan skilja sig men eftersom vi har granskat och undersökt rapporterna tillsammans och arbetat systematiskt för alla rapporter blir den interna reliabiliteten hög. Interbedömarreliabilitet, även den anses hög då vi endast var två som tolkade resultatet, den bearbetade datan hämtades från en primärkälla vilket minskar risken för feltolkning (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen, 2018 s.104).

3.6.2 Validitet

Som vi nämnt tidigare anser vi att uppsatsens reliabilitet är hög, detta påverkar i sin tur uppsatsens validitet. Måttet som används i studien för att mäta den eftersträlvade datan gav förutsättningar för att kunna svara på forskningsfrågorna. Alla bolagens finansiella rapporter har studerats på samma sätt, genom att undersöka bolagens egna kapital i balansräkningen har vi lyckats mäta effekten av IFRS 9 (Denscombe, 2009 s.378).

3.7 Källkritik

Informationen som har sökts och samlats in under en studie bör ske på ett visst sätt för att skapa en hög trovärdighet, detta är källkritikens uppgift. För att bibehålla en hög trovärdighet för källorna som använts bör studien tydligt framföra vad källorna ska informera om. Studiens frågeställning och forskningsfrågor bestämmer hur källkritiken ska riktas samt vilka parametrar man ska utgå ifrån (Thuren, 2005 ss.15-16).

Parametrarna som källkritiken utgår ifrån för att mäta källornas trovärdighet består av fyra principer:

- Tidssamband - Informationskällan får en högre tillförlitlighet desto nyare den är.
- Äkthet - Källan ska bidra med sann information.
- Oberoende - Informationen ska inte kunna påverkas av andra faktorer, exempelvis får informationen inte förändras när den passerar processer för att nå användaren.
- Tendensfrihet - Källan ska vara opartisk och neutral från faktorer som kan påverka den verkliga bilden (Thurén, 2005 s.13).

Utifrån dessa parametrar anser vi att studiens trovärdighet för dess källor är hög. Kraven för dessa principer uppfylls vilket tyder på att kvaliteten på källorna är starka samt att källorna besvarar vad studien efterfrågar. Tidssambandet är relevant då den tryckta litteraturen som använts är de aktuella upplagorna som Södertörns Högskola kan försörja med. Även den insamlade datan om bolagens finansiella ställning för empirin kommer från de senaste rapporterna som bolagen presenterade Q4, år 2017. Äktheten är hög då dessa källor är granskade och godkända innan de publiceras för offentligheten, detta tyder även på att källorna är oberoende då granskning har skett innan publicering. Principen tendensfrihet uppfylls i samband med de föregående principerna, källorna speglar verkligheten då de redovisar företagets finansiella ställning. Standarderna inom redovisning har som syfte att spegla verkligheten samt ge en rättvisande bild.

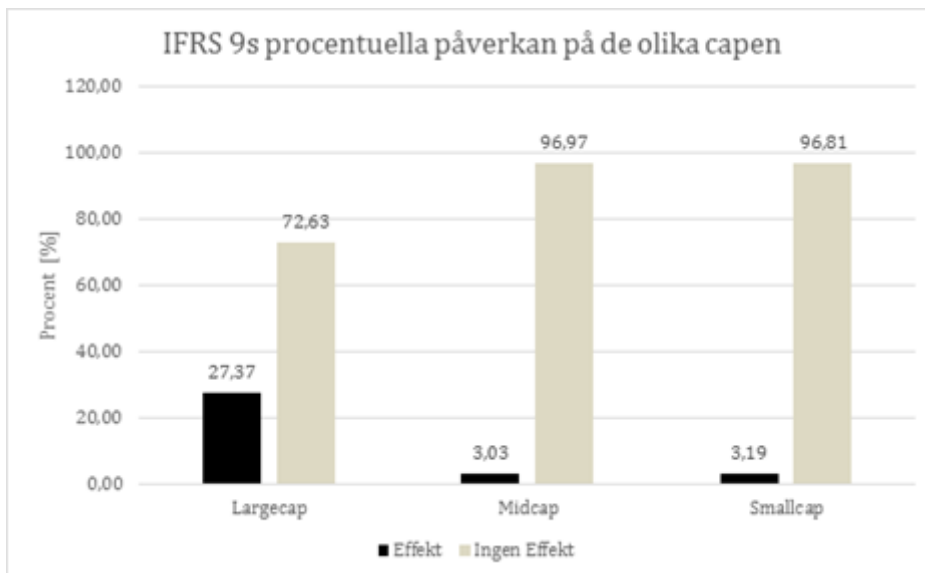
4. Empiri

I detta kapitel redovisas den insamlade datan som studien har bidragit till. Informationen är sammanställd och presenteras med hjälp av varierande diagram. Diagrammen är uppdelade utifrån cap, branscher och bolag. Detta för att redovisa effekten som uppstår av på det egna kapitalet av förväntade kreditförluster utifrån olika grupperingar.

4.1 Resultat

4.1.1 Cap påverkan

Diagrammet redovisar den procentuella påverkan som IFRS 9 medfört på företagens egna kapital gällande förväntade kreditförluster utifrån Nordic Nasdaq's olika cap. Large cap var den capen som berördes mest, sedan small cap och sist mid cap.

4.1.1 IFRS 9s procentuella påverkan på de olika capen

4.1.2 Bransch påverkan

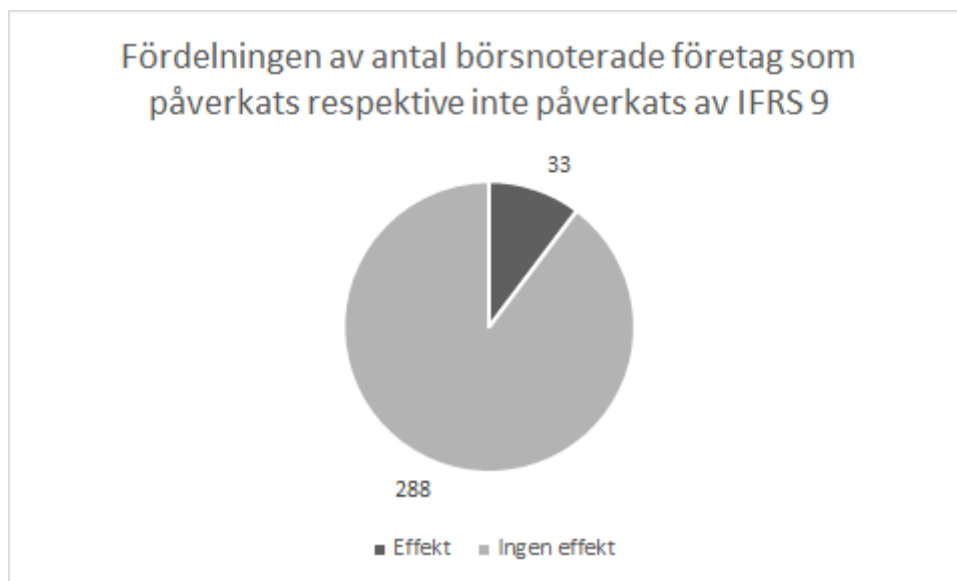
Diagrammet redovisar hur många bolag vars egna kapital har påverkats inom de olika branscherna vid införandet av IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster. De branscher som inte har påverkats har exkluderats från diagrammet. Man ser tydligt att branscherna Financials och Industrials påverkas mest av övergången.

4.1.2 Antalet företag som påverkats i de olika branscherna

4.1.3 Total påverkan på börsnoterade företag

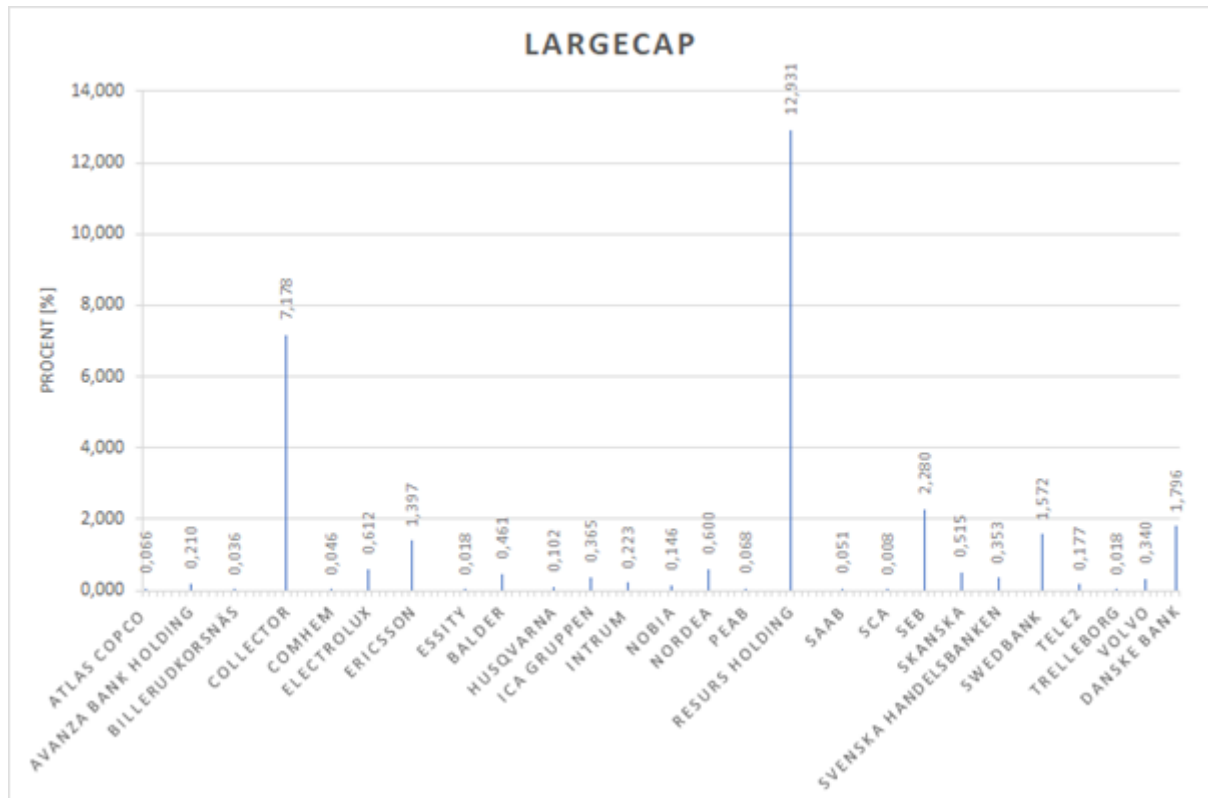
Cirkeldiagrammet redovisar hur många av de börsnoterade bolagens egna kapital påverkats inom de samtliga capen vid förväntade kreditförluster. Antal börsnoterade bolag är idag 321 stycken, varav 33 har fått en påverkan på det egna kapitalet gällande förväntade kreditförluster.

4.1.3 Fördelningen av antal börsnoterade företag som påverkats respektive inte påverkats av IFRS 9

4.1.4 Påverkan på large cap bolagen

Diagrammet redovisar hur large cap bolagens egna kapital har påverkats av IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster. Bolagen som inte fick någon effekt redovisas inte i diagrammet. I diagrammet redovisas vardera bolag och dess påverkan.

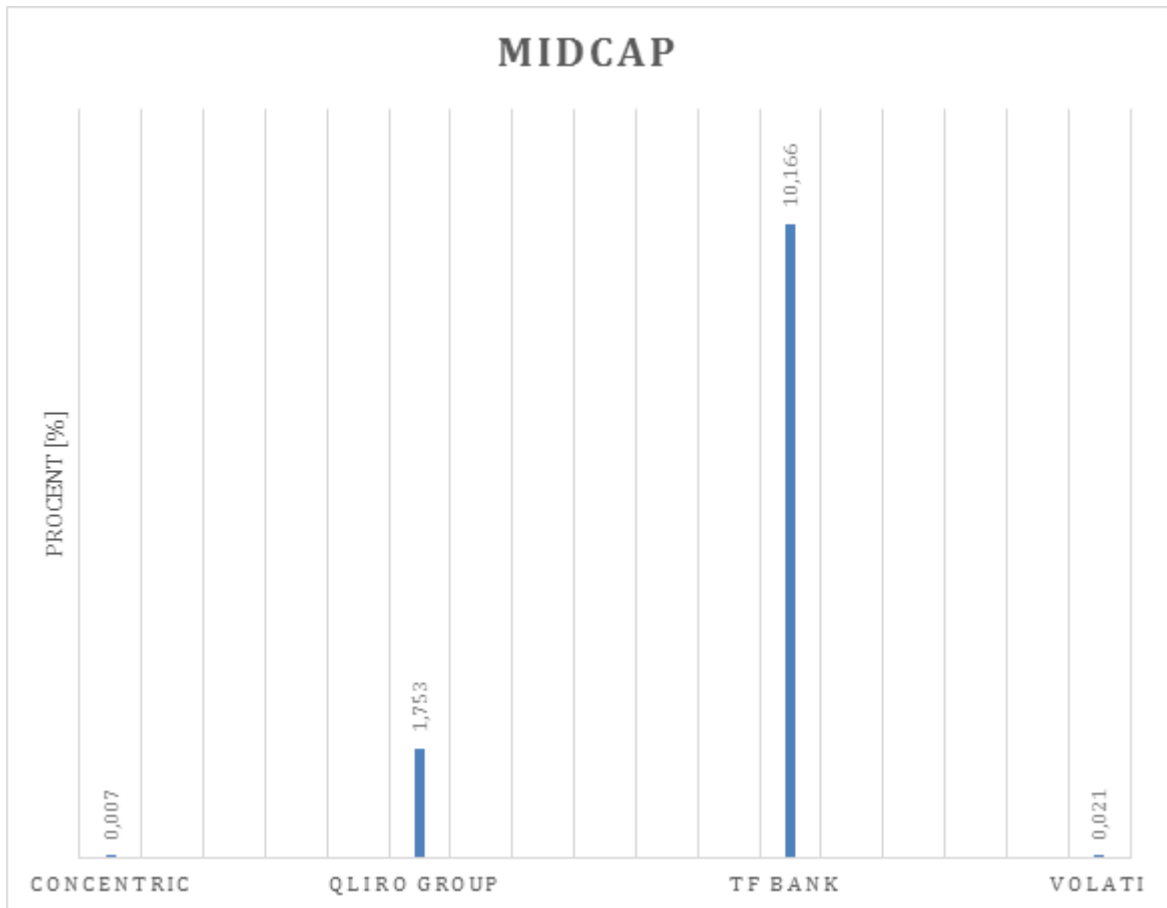

4.1.4 Largecap

4.1.5 Påverkan på mid cap bolagen

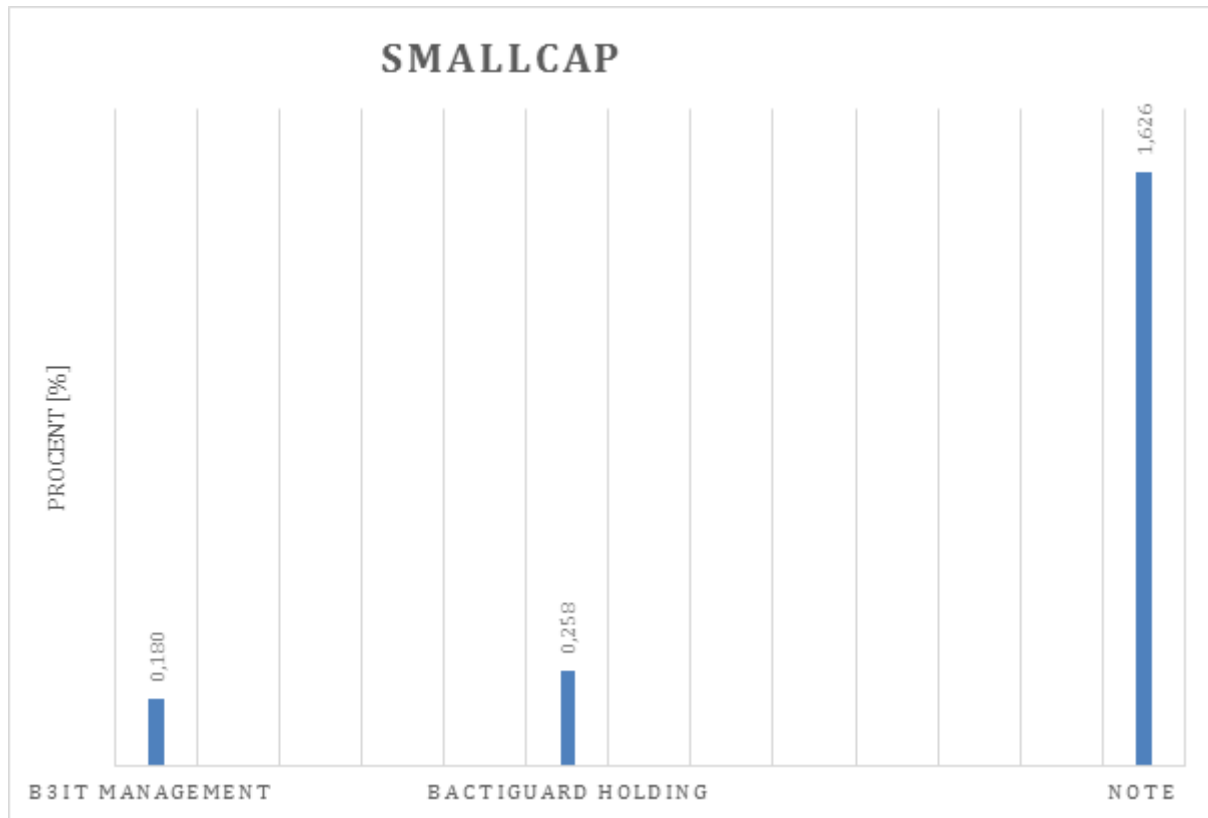
Diagrammet redovisar hur mid cap bolagens egna kapital har påverkats av IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster. Bolagen som inte fick någon effekt redovisas inte i diagrammet. I diagrammet redovisas vardera bolag och dess påverkan av IFRS 9.

4.1.5 Midcap

4.1.6 Påverkan på small cap bolagen

Diagrammet redovisar hur small cap bolagens egna kapital har påverkats av IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster. Bolagen som inte fick någon effekt redovisas inte i diagrammet. I diagrammet redovisas vardera bolag och dess påverkan av IFRS 9.

4.1.6 Smallcap

5. Analys

5.1 Kategorisering och värdering

Kategorisering utgår från finansiella instrumentets syfte vid värdering, genom att följa IFRS direktiv för kategorisering ska det finansiella instrumentet redovisas i bolagens finansiella rapporter. Enligt IAS 39 skulle finansiella instrument kategoriseras utefter regelbaserade riktlinjer. Med IFRS 9 kategoriseras finansiella instrument utefter principbaserade riktlinjer där det finansiella instrumentet kategoriseras efter bolagets affärsmodell (IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

Enligt empirin var det 33 bolag av totalt 321 som påverkades vid införande av IFRS 9, detta innebär att dessa bolag har en affärsmodell som inte ska sälja tillgångar på kort sikt och därmed inte värderar det till verkligt värde. Det finansiella instrumentet ska antingen innehas inom ramen för att besitta tillgångar i syfte av att inkassera avtalsenliga kassaflöden, alternativt att de avtalade villkoren för tillgången endast ger upphov till betalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp. Med IAS 39 hade denna effekt inte skett på det egna kapitalet eftersom förväntade kreditförluster inte tidigare redovisats (Marton, et al., 2016 s.441).

Enligt empirin fick Resurs Holding AB 12,93% påverkan på det egna kapitalet bland large cap bolagen. Det bolag som påverkades minst inom large cap var SCA som påverkades med 0,008%. Det bolag som påverkades mest inom mid cap var TF Bank som fick 10,16% påverkan på det egna kapitalet, Concentric påverkades med 0,007% och det bolag som påverkades minst inom detta cap. Inom small cap var det Note som fick mest påverkan på det egna kapitalet med 1,62%, det bolag som påverkades minst inom detta cap var B3IT Management med 0,18%.

Cap	Högst Påverkan (%)	Lägst Påverkan (%)
Large Cap	Resurs Holding Ab (12,93%)	SCA (0,008%)
Mid Cap	TF Bank (10,16%)	Concentric (0,007%)
Small Cap	Note (1,62%)	B3IT Management (0,18%)

Tabell 3 Bolagen som påverkats mest och minst i vardera cap.

Branschen Financials påverkades mest med 11 bolag som fick en påverkan på det egna kapitalet, de branscher som fick minst påverkan var Basic Materials samt Health Care där båda dessa branscher endast hade ett bolag som påverkades.

Bransch	Financials	Basic Materials	Health Care
Påverkan	11 Bolag	1 Bolag	1 Bolag

Tabell 4 Branschen som påverkats mest respektive minst.

De 33 bolag som påverkades värderade sina finansiella instrument till upplupet anskaffningsvärde. Historiskt anskaffningsvärde baseras på verkliga händelser, det är svårt att påverka resultatet samt att förändringar i värde kan förses genom tilläggsinformation. Bolagen vars egna kapital som påverkades vid övergången kommer genom att redovisa till upplupet anskaffningsvärde att slippa fluktuationer, eftersom ingen förändring i värdet får ske under den avtalade villkoren. Nackdelar kan vara att intressenter kan komma att vilja veta hur värdet på tillgången ser ut idag, kan komma att vilja göra bedömningar om tidigare beslut samt vilja se om företaget kommer kunna behålla tillgången till förfall. Historiskt anskaffningsvärde redovisar inte finansiella instrumentets nuvarande värde vilket setts som negativt (Laux, et al., 2009 s.832).

Värdering	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Antal Bolag	288	33

Tabell 5 Antal bolag som värderar till verkligt värde respektive anskaffningsvärde.

Det var 288 bolag som inte fick någon väsentlig påverkan eller ingen påverkan alls på det egna kapitalet. Dessa har en affärsmodell som då innebär att det finansiella instrumentet är värderade till verkligt värde. Redovisning till verkligt värde återspeglar marknadspriset och på så vis mäts risken hela tiden. Genom att värdera till verkligt värde är det också enklare att fastställa marknadspriser samt svårare att manipulera siffror. Argument för värdering till verkligt värde är att det visar på aktivitet som inneburit ändring i pris och på så sätt kommer ge en mer rättvisande finansiell rapport (Marton, et al., 2016 s.441). Dock finns det även

risker med att värdera utifrån verkligt värde. Dessa risker är bland annat att den finansiella marknaden utsätts för volatilitet (Al-Yaseen, et al., 2011 s.21). Denna volatilitet kan leda till nedåtgående spiraler i den finansiella marknaden (Laux, et al., 2009 s.832). Marknaden är inte alltid effektiv, det kan hända att marknaden ibland blir ett subjekt för investerarens irrationalitet. För att komma till rätta med detta problem är ett sätt att bolag kan utgå ifrån egna värderingsmodeller när marknaden inte är effektiv (Laux, et al., 2009 s.832)

5.2 Nedskrivningar och förväntade kreditförluster

Nedskrivningarna baseras på de beräknade kreditförluster som bolaget förväntar sig uppstår i framtiden. Nedskrivningarna av de förväntade kreditförlusterna beräknas utifrån den kategorisering och värdering som har gjorts av det finansiella instrumentet (IFRS 9 Financial Instrument, 2014). För att nedskrivning ska få ske ska tillgångens framtida kassaflöde utstå en negativ verkan (IFRS 9 Financial Instrument, 2014).

Övergången från IAS 39 till IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster påverkade 33 av 321 börsnoterade bolag som verkar på Nasdaq Nordic STO. Bolagens egna kapital sjönk i samband med denna övergång eftersom bolagen blev tvungna att redovisa förväntade kreditförluster i ett tidigare skede. De övriga 288 bolagen fick ingen väsentlig effekt på sitt egna kapital i samband med denna övergång. Antalet bolag vars egna kapital som påverkats skiljde sig inom de olika capen. Large cap fick en påverkan hos 27.37% av sina bolag, mid cap fick en påverkan på 3.03% av sina bolag och small cap fick en påverkan hos 3.19% av sina bolag. Den bransch som fick mest effekt av övergången från IAS 39 till IFRS 9 var Financials, där 11 bolag av totalt 33 påverkades. Inom branschen Financials var det Resurs Holding som fick störst påverkan på sitt egna kapital med 12.93% och Avanza Bank Holding fick minst påverkan med 0.21%.

Den bransch som fick näst mest påverkan var Industrials där det var 9 bolag av totalt 33, Note fick störst påverkan med 1,63% och minst inom Industrials branschen fick Concentric med 0,007%. Inom branschen Consumer Goods var det 5 bolag som fick en effekt av övergången. Electrolux fick störst påverkan med 0,612% och SCA lägst med 0,008%. Inom branschen Telecommunication var det 2 bolag som fick en förändring av införandet, Tele2 med 0,177% och Comhem med 0,046%. I branschen Technology var det 2 bolag som påverkades, Ericsson med 1,397% och B3IT Management med 0,18%. Inom Consumer service var det 2 bolag, Qliro påverkades med 1,75% och ICA Gruppen med 0,365%. Billerudskorsnäs fick en

påverkan på 0,017% och de är aktiva inom branschen Basic materials. Healthcare hade ett aktivt bolag som fick en påverkan och de var Bactiguard Holdings som påverkades med 0,26%.

Bransch	Störst påverkan (%)	Minst påverkat (%)
Financials	Resurs Holding AB (12,93%)	Avanza Bank Holding (0,21%)
Industrials	Note (1,63%)	Concentric (0,007%)
Consumer goods	Electrolux (0,612%)	SCA (0,008%)
Telecommunication	Tele2 (0,177%)	Comhem (0,046%)
Technology	Ericsson (1,397%)	B3IT Management (0,18%)
Consumer service	Qliro (1,75%)	ICA Gruppen (0,365%)
Basic Materials	Billerudskorsnäs (0,017%)	Billerudskorsnäs (0,017%)
Healthcare	Bactiguard Holdings (0,26%)	Bactiguard Holdings (0,26%)

Tabell 6 Bolagen som påverkats mest och minst i vardera bransch.

De 33 bolagen som påverkades har enligt IFRS 9 räknat fram sina förväntade kreditförluster genom att utgå ifrån tre punkter, det sannolika resultatet, tidens värde och information som är rimlig och försvarbar (IFRS 9 Financial Instrument, 2014). Den nya modellen har fått mycket support men kan komma att kollidera med eventuella hinder (Laux, et al., 2009 s.827).

De risker som kan komma att uppstå med att redovisa förväntade kreditförluster är att det lämnas rum för manipulation (Camfferman, 2015 s.13). Genom att lämna över ansvaret till bolags ledningarna för att räkna fram förväntade kreditförluster vet man inte om det använt modellen till rätt syfte (Gebhardt, 2011 s.16). Bolagsledningarna kan komma att använda sig av modellen till annat än vad den är ämnad för, exempelvis att utjämna resultat (Reitgruber, 2015 s.11).

5.3 Kvalitativa Egenskaper och Eget kapital

De kvalitativa egenskaperna är användbara i de finansiella rapporterna. Med hjälp av de kvalitativa egenskaperna kan användarna inom redovisning identifiera vilken typ av

information som är passande och kommer till mest användning för intressenter när det ska ta beslut. Finansiell information är lämplig när den är relevant och trovärdig, när den representerar vad den är ämnad att göra. De 33 företag som påverkades av införandet av IFRS 9 ska fått en ökad relevans enligt IASB i de finansiella rapporterna. Genom att förväntade kreditförluster blir en del av underlaget för att kunna ta fram prognoser för framtiden, ska detta ge intressenter mer praktiskt och grundläggande information för att ta beslut (Lachmann, et al., 2015 s.25).

Även den kvalitativa egenskapen trovärdighet ska speglas i bolagens finansiella rapporter eftersom IASB vill genom IFRS 9 ge en mer rättvisande bild. Informationen som förmedlas ska vara sann och får inte vinklas. Detta kan ses i empirin genom den skillnad som redovisats i bolagens rapporter utifrån deras egna kapital som innebär att en kreditrisk har tagits och nu redovisas. Den kvalitativa egenskapen jämförbarhet syftar till att information från bolagen ska kunna jämföras mellan bolagen. Bolagen som påverkats har tagit fram dessa förväntade kreditförluster genom att utgå ifrån det sannolika resultatet, tidens värde samt beaktat information som är rimlig att ha med vid framtagning av nuvärdet (Deloitte, IFRS i fokus, 2016).

Bransch	Störst påverkan (%)	Minst påverkat (%)
Financials	Resurs Holding AB (12,93%)	Avanza Bank Holding (0.21%)

Tabell 7 Bolagen som påverkats mest och minst inom Financials.

Kritiken som riktats mot denna förändring är att trots ökad relevans kommer jämförbarheten minskas mellan bolagen. Kategoriseringar kommer inte att ske utifrån liknande förutsättningar (Lachmann, et al., 2015 s.31). Ovan redovisas två bolag från samma bransch, dessa bolag fick en stor skillnad på den påverkan införandet av IFRS 9 hade på deras egna kapital.

Det egna kapitalet är resurser som bolaget besitter och används bland annat för att täcka upp kostnader som uppstår under sämre perioder. De 33 bolagen ska genom att redovisa enligt IFRS standarder fått en ökad transparens och en bättre kvalitet i redovisningen. Detta redovisas i empirin genom den minskning bolagen fick på sitt egna kapital gällande förväntade kreditförluster. Syftet med den ökade transparensen är att minska kostnaderna som uppstår på det egna kapitalet samt att minska informationsasymmetrin mellan bolagsledningarna

och externa investerare. Om bolag inte använder sig av denna redovisning i rätt syfte kan risken för ökade kostnader uppstå (European Systemic Risk Board, 2017 s.59).

6. Slutsats

Efter denna undersökning kan vi konstatera att 10% av bolagens egna kapital på Nasdaq Nordic STO påverkades av övergången från IAS 39 till IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster. Den bransch som påverkades mest var Financials där totalt 11 bolag påverkades. Orsaken till det är för att bolagen inom finansbranschen hanterar tillgångar som är mest bestående av finansiella instrument. Det som kommer påverkas i de finansiella rapporterna är framförallt att det kommer leda till en ökad relevans men jämförbarheten och trovärdigheten kan komma att minska, detta eftersom IFRS 9 är principbaserad och det innebär i sin tur att det kommer ske subjektiva bedömningar. Vi har under studiens gång insett den komplexitet som denna standard har. Hur mycket än IASB anpassar standarderna efter användarens behov kommer det alltid delar inom redovisningen som påverkas negativt av nya standarder.

- Hur många börsnoterade företag påverkas vid införandet av IFRS 9?

Studiens resultat visar att totalt 33 av 321 bolag som fick en väsentlig påverkan på det egna kapitalet gällande förväntade kreditförluster vid övergången från IAS 39 till IFRS 9. Dessa 33 bolag motsvarar 10,28% på de börsnoterade bolagen på Nasdaq Nordic STO.

- Vilken bransch har påverkats mest vid införandet av IFRS 9 gällande förväntade kreditförluster?

Enligt studiens resultat var det branschen Financials som påverkades mest vid införandet av IFRS 9. Det var totalt 11 bolag som redovisade att deras egna kapital skulle få en väsentlig påverkan.

7. Diskussion

Kategoriseringen av finansiella instrument övergick från att vara regelbaserad till principbaserad vid övergången från IAS 39 till IFRS 9. Under IFRS 9s direktiv måste bolagen redovisa syftet med det finansiella instrumentet vid kategorisering i enlighet med affärsmodellen (IFRS 9 Financial Instrument, 2014). Beroende på hur bolaget väljer att kategorisera sina finansiella instrument kommer det avgöra om nedskrivningar gällande förväntade kreditförluster ska göras. Om bolaget kategoriserar sina finansiella instrument till upplupet anskaffningsvärde ska det även redovisa förväntade kreditförluster som ska mäta risken för det finansiella instrumentet. Detta gör bolagen genom subjektiva bedömningar och utgår ifrån det sannolika resultatet, tidens värde samt information som är rimlig och försvarbar (Marton, et al., 2016 s.453).

Övergången till IFRS 9 kan tyckas ha en positiv utveckling för redovisningen eftersom standarden syftar till att ge en mer rättvisande bild av bolagens finansiella rapporter. Dock ställer vi oss frågan om hur stor risk det är att standarden kan missbrukas och tillämpas för annat än dess huvudsakliga syfte. Eftersom att bedömningen gällande risken görs subjektiv kan det lämna rum för manipulation (Laux, et al., 2009 s.827). Det blir svårt att veta om bedömningen gjorts enbart på risken eller om bolagen väljer att ta tillfället iakt, genom att exempelvis öka de förväntade kreditförlusterna för att få ett mer utjämnat resultat i form att Big Bath Theory (Reitgruber, 2015 s.15).

Det är problematiskt att det finns en risk för manipulation av redovisningen under IFRS 9. Paradoxalt är att det på samma gång är svårt att bevisa om ett bolag har manipulerat redovisningen gällande förväntade kreditförluster. Detta kan leda till att osäkerhet uppstår hos intressenter och investerare i samband vid eventuell risk för manipulation.

Ett alternativ hade varit att alla redovisar till verkligt värde istället för upplupet anskaffningsvärde. Genom att värdera till verkligt värde skulle bolagen följa marknadspriset och på så sätt hade det kunnat förhindra subjektiva bedömningar och manipulations risk i samma uträkning. Dock finns det nackdelar med verkligt värde också, bland annat är det att egna kapitalet hade fått mycket upp och ned gånger som i sin tur hade kunnat göra intressenter bekymrade. Genom att följa det verkliga värdet kan även ge negativa effekter för bolag som inte är i behov av att sälja en tillgång, exempelvis om bolag A säljer tillgången till ett underpris påverkas bolaget B som också redovisar till verkligt värde.

Ett sätt att undvika detta är att få tillåtelse för att avvika från marknadspriset vid tillfällen som dessa, eftersom bolag inte ska få betala för andras handlingar. Detta ska dock ske försiktigt eftersom bolag som får friheten och flexibiliteten kan utnyttja detta på fel sätt. När flexibiliteten ökar för användare inom redovisning uppstår även en risk för att redovisningen blir vinklad för bolagets egna vinning. Detta är en nackdel med att följa en standard som är principbaserad där subjektivitet är tillåtet (Laux, et al., 2009 s.830).

De 33 bolagen som redovisade en effekt på sitt egna kapital ska enligt standarden IFRS 9 få en ökad relevans och transparens gällande de finansiella rapporterna (Deloitte, IFRS i fokus, 2016). Dock kommer jämförbarheten mellan bolag att minska, eftersom bolagens framtagning av förväntade kreditförluster görs genom subjektiva bedömningar som görs så fort en risk uppstår för finansiella instrument. Detta leder till att transparensen kan ifrågasättas på grund av att det finns rum för manipulation (Lachmann, et al. 2015 s.31). Även om bolagen ska beskriva hur och varför de redovisat som det gjort blir värderingen av de förväntade kreditförlusternas tre utgångspunkter (det sannolika resultatet, tidens värde samt information som är rimlig och försvarbar) tolkningsbara. Detta kan vara en anledning till att bolagen inom samma bransch påverkas olika (Marton, et al., 2016 s.453).

Den bransch som påverkades mest var Financials med 11 bolag. Inom denna bransch var det bolaget Resurs Holding AB som fick störst påverkan på sitt egna kapital med 12,93% medan bolaget Avanza Bank Holding fick minst med 0.21% påverkan på sitt egna kapital. Dessa två bolag verkar inom samma bransch men ändå fick det en stor skillnad på hur mycket införandet av IFRS 9 påverkade deras egna kapital. Det kan bli mycket svårt att veta hur bolagen har resonerat kring de tre utgångspunkterna som bolagen ska utgå ifrån när de har räknat ut den förväntade kreditförluster. Detta medför en minskning i jämförbarheten även om relevansen ökar som enligt vår mening är bra. En annan förklaring till denna skillnad mellan Avanza Bank Holding AB och Resurs Holding AB kan vara att Avanza Bank Holding handlar med färre finansiella instrument som lett till en mindre påverkan av den nya standarden.

Användarna inom redovisning är medvetna om att om att förändringar inom standarder alltid kommer att medföra situationer där investerare, intressenter och bolagen blir tvungna att kompromissa vilket kommer medföra både negativ och positiv påverkan på redovisningen (Laux, et al., 2009 s.827). En av anledningarna att redovisa förväntade kreditförluster i ett tidigare skede är för att öka transparensen i redovisningen av det egna kapitalet. Frågan kan

ställas hur mycket transparensen ökar om det finns rum för manipulation. Det blir motsägelsefullt med att transparensen ska öka samtidigt som risken för manipulation uppstår. Detta skulle istället minska transparensen samt att förtroendet för kapitalmarknaden hade sjunkit.

Det är positivt att relevansen och transparensen har ökat kring redovisningen av förväntade kreditförluster genom det egna kapitalet. Dock får jämförbarheten negativa konsekvenser av denna förändring, den optimala transparensen skulle vara om både relevansen och jämförbarheten ökade analogt. Dock måste en gräns dras för hur mycket det ska viktas åt vardera håll i och med att standarden nu är principbaserad. Med stor sannolikhet kan det vara så att de bolag som är aktiva inom finansbranschen räknade på kreditrisker redan innan införandet av IFRS 9 samt hade egna modeller och kalkyler för dessa riskberäkningar. Dock för ett bolag som verkar inom en annan bransch kan det vara så att denna erfarenhet inte finns och man helt enkelt inte vet hur man ska räkna fram dessa förväntade kreditförluster på bästa möjliga sätt. Detta leder även till att jämförbarheten minskar mellan bolagen inom samma bransch men desto mer mellan branscherna på grund av professionen som saknas. Bolagens jämförbarhet hade kunnat öka genom att exempelvis ta fram en gemensam modell för hur dessa förväntade kreditrisker ska kalkyleras. Alternativt att ta fram två till tre modeller som gör det enklare för intressenter och ägare att kunna se hur förväntade kreditförluster påverkar det egna kapitalet på likvärdiga villkor mellan bolagen och branscherna.

8. Metoddiskussion & Förslag till vidare forskning

Forskare som förespråkar kvalitativ forskning kritiserar ofta den kvantitativa forskningsmetoden. Kvantitativ forskningsmetod undersöker endast den data som går att mäta utan att säkerställa hur datan förhåller sig till verkligheten, detta är bland annat en del av kritiken som kvalitativa forskare håller fast vid (Bryman, et al., 2017 s.81).

Studiens resultat har baserats på data som samlats in direkt ur bolagens finansiella rapporter för att skapa en hög trovärdighet samt utesluta risken för feltolkning. För att styrka studiens resultat skulle ett komplement vara en kvalitativ forskningsmetod, detta skulle bidra med ett större djup. Detta skulle kunna göras genom intervjuer med bolagsledningarna som påverkats av övergången. Där intervjuerna undersöker hur det tre utgångspunkterna tolkas vid framtagning av förväntade kreditförluster. Bolag från samma bransch skulle exempelvis kunna få beräkna

de förväntade kreditförlusterna för ett likvärdigt finansiellt instrument för att sedan utvärdera likheter och skillnader i deras beräkningar. Detta under förutsättning att det finansiella instrumentet som beräkningen baseras på är likvärdig i vardera bolag och deras kategorisering av instrumentet.

Källhänvisning

Atlas Copco (u.å)

<<https://www.atlascopco.com/sv-se>>

[2018-04-30]

Bashar S. Al-Yaseen, Husam Aldeen Al-Khadash, (2011) "Risk relevance of fair value income measures under IAS 39 and IAS 40", *Journal of Accounting in Emerging Economies*, Vol. 1 Issue: 1, pp.9-32,

Avanza (u.å)

<<http://investors.avanza.se/sv/om>>

[2018-04-30]

Bactiguard Holding (u.å)

<<https://www.bactiguard.se/sv/om-bactiguard>>

[2018-04-30]

Balder (u.å)

<<https://www.balder.se/om-balder>>

[2018-04-30]

Bryman, A. & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. (Upplaga 3). Stockholm: Liber.

Billerudkorsnäs (u.å)

<<https://www.billerudkorsnas.se/om-billerudkorsnas/our-story>>

[2018-04-30]

B3it Management (u.å)

<<https://www.b3it.se/om-oss/fakta-historik>>

[2018-04-30]

Kees Camfferman (2015) “The Emergence of the ‘Incurred-Loss’ Model for Credit Losses in IAS 39, Accounting in Europe”, 12:1, 1-35, DOI: [10.1080/17449480.2015.1012526](https://doi.org/10.1080/17449480.2015.1012526)

Collector (u.å)

<<https://www.collector.se/om-collector/>>

[2018-04-30]

Comhem (u.å)

<<http://www.comhemgroup.se/sv/om-com-hem/>>

[2018-04-30]

Concentric (u.å)

<<http://www.concentricab.com/index-Concentric-AB.asp?cat=1&subcat=1&subsubcat=1&SiteID=AB>>

[2018-04-30]

Daske, H. (2006), “Economic Benefits of Adopting IFRS or US-GAAP – Have the Expected Cost of Equity Capital Really Decreased?”.

Journal of Business Finance & Accounting, 33: 329-373.

Deegan, C. & Unerman, J. (2011) “Financial Accounting Theory, McGraw-Hill”, 2:nd European ed.

Deloitte(2016), IFRS i fokus

<<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/se/Documents/audit/IFRS%209-i-Fokus-2016.pdf>>

[2018-05-01]

Denscombe, M. (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna.* (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Djurfeldt, G., Larsson, R. & Stjärnhagen, O. (2018). *Statistisk verktyglåda 1: samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder.* (Tredje upplagan). Lund: Studentlitteratur.

Electrolux (u.å)

<<http://www.electroluxgroup.com/en/electrolux-in-brief-492/>>

[2018-04-30]

Ericsson (u.å)

<<https://www.ericsson.com/se/sv/om-oss/sweden>>

[2018-04-30]

European Systemic Risk Board, (2017) “Financial stability implications of IFRS 9”.

Essity (u.å)

<<https://www.essity.se/om-essity/kort-om-essity/>>

[2018-04-30]

Foote, C.L., Gerardi, K., Goette, L. & Willen, P.S. (2008). “Just the facts: an initial analysis of subprime’s role in the housing crisis. *Journal of Housing Economics*”, 17(4), ss. 291-305.

Freeman, R. E. and Reed, D. L. (1983) “Stockholders and Stakeholders: A New Perspective on Corporate Governance”, *California Management Review*, 25(3), pp. 88–106,

Günther Gebhardt (2016) “Impairments of Greek Government Bonds under IAS 39 and IFRS 9: A Case Study, *Accounting in Europe*”, 13:2, 169-196,

Husqvarna (u.å)

<<http://www.husqvarnagroup.com/sv/om>>

[2018-04-30]

ICA (u.å)

<<https://www.icagruppen.se/#/>>

[2018-04-30]

IFRS 9 Financial Instrument(2014), Project Summary

<:http://www.ifrs.org/-/media/project/fi-classification-and-measurement/ifrs-standard/published-documents/project-summary.pdf>

[2018-05-01]

IFRS (2018). Who we are.

<http://www.ifrs.org/about-us/who-we-are/>

[2018-04-25]

IFRS (2018). IFRS 9 Financial Instrument.

<http://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-9-financial-instruments/>

[2018-04-25]

IFRS(u.å)

Tillgänglig:http://www.ifrs.org

[2018-04-28]

Intrum (u.å)

<:https://www.intrum.com/sv/se/om-oss/>

[2018-04-30]

Lachmann, M, Stefani, U, Wöhrmann, A.

“Fair value accounting for liabilities: Presentation format of credit risk changes and individual information processing”. *Accounting, Organizations and Society* 41 (2015) 21–38

Laux, C & Leuz, C. (2009) “The crisis of fair-value accounting: Making sense of the recent debate”. *Accounting, Organizations and Society* 34 (2009) s.826–834

Marton, J., Lundqvist, P. & Pettersson, A.K. (2016). *IFRS - i teori och praktik*. (Fjärde upplagan). Stockholm: Sanoma Utbildning.

Nasdaq(u.å)

<http://www.nasdaqomxnordic.com>

[2018-04-28]

Nationalekonomi, 2014.

<<https://www.nationalekonomi.se/sites/default/files/NEFfiler/42-7-hb.pdf>>

Nobia (u.å)

<<https://www.nobia.com/sv/om-oss/>>

[2018-04-30]

Nordea (u.å)

<<https://www.nordea.com/sv/om-nordea/vilka-vi-ar/Nordea-i-korthet/>>

[2018-04-30]

Note (u.å)

<<https://www.note.eu/sv/om-note/>>

[2018-04-30]

Peab (u.å)

<<http://www.peab.se/om-peab/>>

[2018-04-30]

PwC (2018)

<<https://blogg.pwc.se/foretagarbloggen/balansrakning>>

[2018-09-25]

PwC (u.å)

<<https://www.pwc.se/sv/finansiell-rapportering/ifrs9.html>>

[2018-09-25]

Qliro Group (u.å)

<<https://www.qlirogroup.com/varumarken/qliro/>>

[2018-04-30]

Resurs Holding (u.å)

<<http://www.resursholding.se/sv/resurs-i-korthet/>>

[2018-04-30]

Reitgruber, W. (2015) “Methodological thoughts on expected loss estimation for IFRS 9 impairment: hidden reserves cyclical loss predictions and LGD backtesting” s.1-31.

Saab (u.å)

<<https://saabgroup.com/about-company/company-in-brief/>>

[2018-04-30]

Sanders, A (2008), “The subprime crisis and its role in the financial crisis” *Journal of Housing Economics*, s 17 (2008) s.254–261.

SCA (u.å)

<<https://www.sca.com/sv/om-sca/sca-i-korthet/>>

[2018-04-30]

SEB (u.å)

<<https://sebgroupp.com/sv/om-seb/vilka-vi-ar/vad-vi-gor>>

[2018-04-30]

Skanska (u.å)

<<https://www.skanska.se/om-skanska/skanska-i-sverige/kort-om-skanska/>>

[2018-04-30]

Skärvad, P. & Lundahl, U. (2016). *Utredningsmetodik*. (Fjärde upplagan). Lund: Studentlitteratur.

Swedbank (u.å)

<<https://www.swedbank.com/svenska/om-oss/>>

[2018-04-30]

Tele 2 (u.å)

<<http://om.tele2.se/25-ar-som-utmanare-var-story/>>

[2018-04-30]

TF Bank (u.å)

<<https://www.tfbank.se/om-tf-bank/>>

[2018-04-30]

Trelleborg (u.å)

<<http://www.trelleborg.com/sv/om--oss>>

[2018-04-30]

Thurén, T. (2005). *Källkritik*. 3. uppl., Stockholm: Liber

Volati (u.å)

<<https://www.volati.se/sv/om-volati.aspx>>

[2018-04-30]

Volvo (u.å)

<<http://www.volvogroup.se/sv-se/about-us.html>>

[2018-04-30]

Zapata, J. and Cifuentes, A. (2016), "On the Stability of Synthetic CDO Credit Ratings. *Int Finance*", 19: 201-218.

Bilaga 1

Largecap	Väsentlig effekt	Ingen effekt
AAK		x
ABB Ltd		x
Ahlsell		x
Ahlström-munsjö		x
Alfa laval		x
Arjo		x
ASSA ABLOY		x
AstraZeneca		x
Atlas Copco	x	
Atrium Ljungberg		x
Attendo		x
Autoliv		x
Avanza Bank Holding	x	

Axfood		x
Axis		x
Betsson		x
Billerudkorsnäs	x	
Boliden		x
Bonava		x
Bravida		x
Castellum		x
Collector	x	
Comhem	x	
Dometic Group		x
Electrolux	x	
Elekta		x
Ericsson	x	
Essity	x	
Evolution gaming Group		x

Fabege		x
Balder	x	
Fingerprint		x
Getinge		x
Hemfosa fastigheter		x
H&M		x
Hexagon		x
Hexpol		x
Holmen		x
Hufvudstaden		x
Husqvarna	x	
Ica gruppen	x	
Industrivärden		x
Indutrade		x
Intrum	x	
Investor		x

JM		x
kindred group		x
Kinnevik		x
Klövern		x
Kungsleden		x
Latour		x
LeoVegas		x
Lifco		x
Loomis		x
Lundbergföretagen		x
Lundin mining		x
Lundin petroleum		x
Millicom international cellular		x
MTG		x
Munters group		x

NCC		x
Netent		x
Nibe industrier		x
Nobia	x	
Nordea	x	
Oriflame holding		x
Pandox		x
Peab	x	
Ratos		x
Resurs Holding	x	
Saab	x	
Sagax		x
Sandvik		x
SCA	x	
SEB	x	
Securitas		x
Skanska	x	

SKF		x
SSAB		x
Stora enso		x
Svenska handelsbanken	x	
Sweco		x
Swedbank	x	
Swedish match		x
Swedish orphan biovitrum		x
Tele2	x	
Telia company		x
Thule group		x
Tieto oyj		x
Trelleborg	x	
Wallenstam		x

Wihlborgs fastigheter		x
Volvo	x	
ÅF		x
tot 94		
MidCap	Väsentlig effekt	Ingen effekt
Academedial		x
Acando		x
Addlife		x
Addnode group		x
Addtech		x
Africa Oil Corp		x
Alimak Group		x
Alligator bioscience		x
Ambea		x
Aq group		x

Beijer alma		x
Bergman & beving		x
Besqab (finans)		x
Bilia		x
Bioarctic		x
Biogaia		x
Biotage		x
Black pearl resources		x
Boozt		x
Bufab		x
Bulten		x
Bure equity		x
Bygghemma group		x
Byggmax group		x
camurus		x

Capio		X
Catella		X
Catena		X
Catena media		X
Cavotec		X
Cellavision		X
Cherry		X
Clas ohlson		X
Cloetta		X
CIX communications		X
Concentric	X	
Coor service management		X
Corem property group		X
Creades		X

D.carnegie		x
Diös fastigheter		x
Duni		x
Dustin		x
Eastnine		x
Elanders		x
Eltel		x
Enquest plc		x
Fagerhult		x
FastPartner		x
Fenix outdoor international		x
Ferronordic machines		x
G5 entertainment		x

Garo		x
Gränges		x
Gunnebo		x
Haldex		x
Handicare group		x
Hansa medical		x
Heba		x
Hexatronic group		x
Hiq international		x
HMS network		x
Hoist finance		x
Humana		x
IAR systems group		x
Immunovia		x

Instalco intressenter		x
internationella engelska skolan		x
Inwido		x
invisio communications		x
itab shop concept		x
Kabe		x
Kappahl		x
Karo pharma		x
Knowit		x
Lagercrantz group		x
Lindab international		x
Lucara Diamind group		x

Lundin gold		x
Medicover		x
Medivir		x
Mekonomen		x
Midsona		x
Momentum group		x
Mr Green & co		x
My cronic		x
Nederman		x
Net insight		x
New wave		x
Ngex resources		x
Nobina		x
Nolato		x

Nordic waterproofing holding		x
NP3 fastigheter		x
OEM international		x
Oncopeptides		x
Opus group		x
Orexo		x
Oscar Properties Holding		x
Platzer fastigheter		x
Probi		x
Qliro group	x	
Raysearch laboratories		x
Recipharma		x

Rezidor hotel group		x
SAS		x
Scandi standard		x
Scandic hotel group		x
Sectra		x
Semafo		x
Serneke group		x
Skistar		x
SSM holding		x
Starbreeze		x
Stendörren fastigheter		x
Swedol		x
Svolder		x
Systemair		x

Tethys oil		x
TF bank	x	
Tobii		x
Traction		x
Troax group		x
VBG group		x
Victoria park		x
Wilson therapeutics		x
Vitec software group		x
Vitrolife		x
Volati	x	
Vostok new ventures		x
xvivo perfusion		x
Öresund		x
tot 132		

Small Cap		
A3 allmänna it- och telekomaktiebolaget		x
Actic group		x
Active biotech		x
Agromino		x
Anoto group		x
Arctic paper		x
Arise		x
B3it Management	x	
Bactiguard Holding	x	
Balco group		x
BE group		x

Beijer electronics group		x
Bergs timber		x
Bioinvent international		x
Björn borg		x
Bonesupport		x
Bong		x
Boule diagnostics		x
BTS group		x
Christian berner tech trade		x
Concordia maritime		x
Consilium		x
C-rad		x

CTT systems		x
Dedicare		x
Doro		x
Duroc		x
Edgeware		x
Electra gruppen		x
Elos medtech		x
Empir group		x
Endomines		x
Enea		x
Eniro		x
Eolus vind		x
Episurf		x
Etrion		x
Ework group		x

Feelgood svenska		x
Fm mattsson mora group		x
Formpipe software		x
GHP Speciality care		x
Havsfrun investment		x
ICTA		x
Image systems		x
Immunicum		x
Invuo technologies		x
Karolinska development		x
Lammhults design group		x

Malmbergs elektriska		x
Medcap		x
Micro systemation		x
Midway		x
Mips		x
Moberg pharma		x
MQ holding		x
Multiq international		x
Naxs		x
NeuroVive		x
NGS group		x
Nilörngruppena		x
Note	x	
Novotek		x

Oasmia pharmaceutical		x
Odd molly international		x
Ortivus		
Poolia		x
Precise biometrics		x
Prevas		x
Pricer		x
Proact it group		x
Profilgruppen		x
Railcare group		x
Rejlers		x
RNB retail and brands		x
Rottneros		x
Saniona		x

Semcon		x
Sensy gatso group		x
Sintercast		x
Softronic		x
Sportamore		x
Stockwik förvaltning		x
Strax		x
Studsvik		x
Svedbergs		x
Tradedoubler		x
Trention		x
Uniflex		x
Venue retail group		x
viking supply ships		x

Wise group		x
Xano industri		x
Zetadisplay		x

Bilaga 2

Largecap			
Atlas Copco	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	125 738	-55	125 683
Avanza Bank Holding	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	116 137	-3	116 134
Billerudkorsnäs	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	28196	-5	28191
Collector	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	22371	-221	22150
Comhem	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	18616	-2	18614
Electrolux	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	63863	-18	63845

Ericsson	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	260544	-1,2	260542,8
Essity	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	147 016	-9	147 007
Balder	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	43 621	-20	43 601
Husqvarna	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	35418	-16	35402
Ica gruppen	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	43 478	-100	43 378
Intrum	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	67775	-50	67825

Nobia	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	8005	-5	8000
Nordea	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning Md Euro
Eget kapital	582	- 0.2	581,8
Peab	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	32276	-10	32266
Resurs Holding	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	2476,467	-413	2063,467
Saab	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	34396	-4	34392
SCA	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	56 711	-3	56 708
SEB	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK

Eget kapital	2559596	-1578	2558018
Skanska	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	11820	-180	11640
Svenska handelsbanken	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	2766977	-600	2766377
Swedbank	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	2212636	-1100	2211536
Tele2	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	39140	-30	39110
Trelleborg	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	48612	-1	48611
Volvo	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	412 494	-500	411 994

MIDCAP			
Concentric	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	1973	-65 000	-63 027
Qliro group	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	1646,1	24	1670,1
TF bank	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	3729,163	71	3800,163
Volati	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	5006,4	-0,5	5005,9
SMALCAP			
B3it Management	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	299,133	-0,2	298,933
Bactiguard Holding	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK

Eget kapital	625,329	-1	624,329
Note	2017-12-31	IFRS 9	Omräkning MSEK
Eget kapital	344,1	-6	338,1